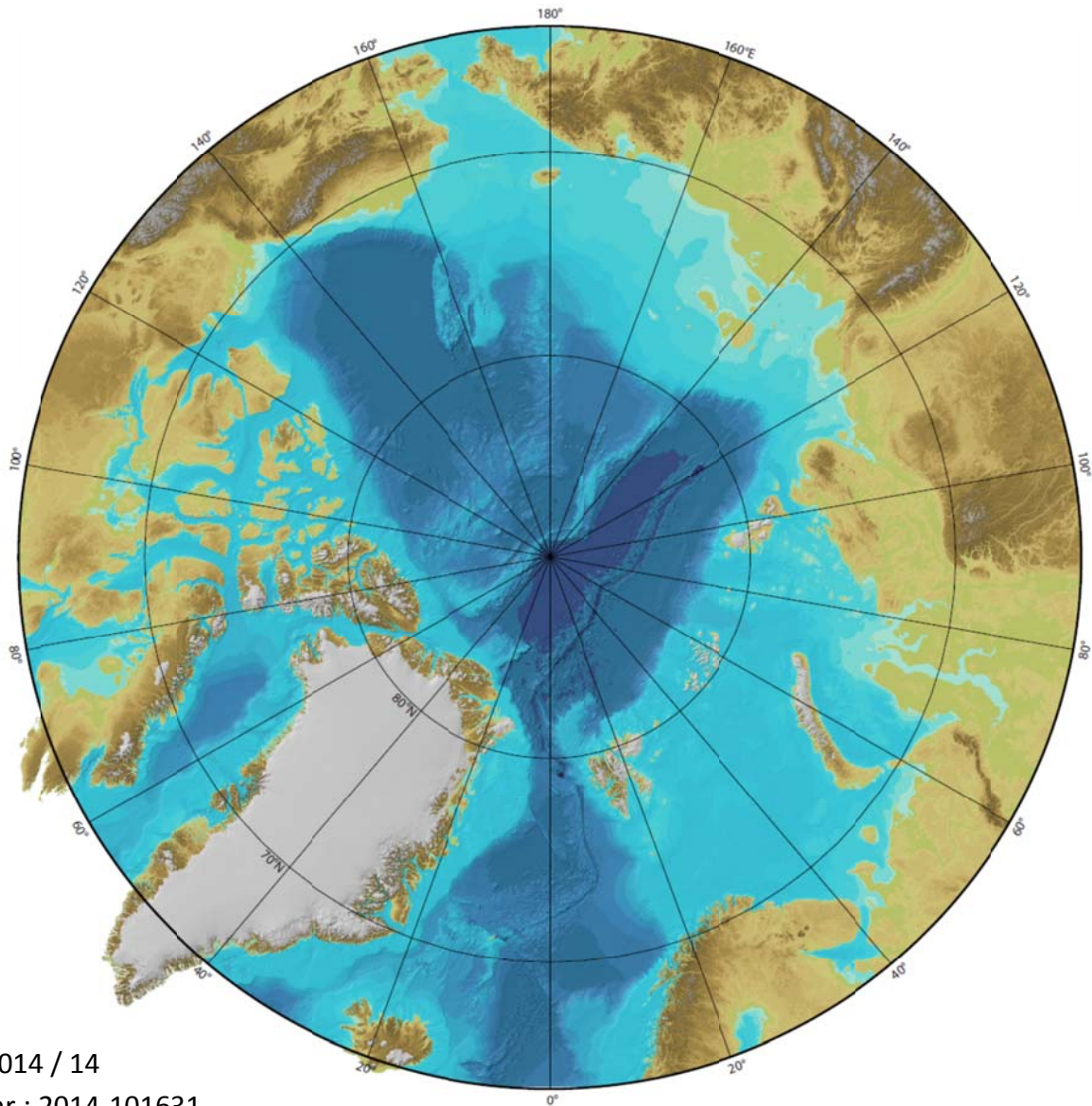

Udenrigspolitisk Redegørelse 2014

EM 2014 / 14

Sagsnr.: 2014-101631

Dok.nr.: 1660492

Forsidebillede:

International Bathymetric Chart of the Arctic Ocean (IBCAO)

IBCAO projektet startede i 1997, med nedsættelsen af et internationalt panel bestående af repræsentanter fra de arktiske kyststater, samt Tyskland og Sverige.

Formålet er at samle og formidle de dybdemålingsdata (bathymetry), som kommer frem af de forskningstogter der foretages i det arktiske ocean.

Disse data er relevante for den afgrænsning af søterritorierne der foretages i henhold til Havretskonventionen, jf. beslutningen i Ilulissat i 2008. Kontinentalsokkelprojektet og de danske LOMROG ekspeditioner er blandt bidragyderne.

<http://www.ngdc.noaa.gov/mgg/bathymetry/arctic/arctic.html>

Indledning

Grønland har siden vi meldte os ud af EF i 1985, skulle agere og forholde sig aktivt til sin udenrigspolitik. Men, på de 30 år der er gået siden 1985, har vores muligheder for at repræsentere os selv, og vores kompetencer til at gøre det, udviklet sig markant.

Grønlands udenrigskompetencer er beskrevet i Selvstyreloven fra 2009 og Itilleq-erklæringen fra 2003. I takt med at vi har hjemtaget yderligere sagsområder fra den danske stat, er de områder hvor vi har retten til at repræsentere os selv vokset.

Det vil altid være vigtigt at denne ret til at repræsentere os selv, koordineres tæt med Danmark og den danske regering. Der må aldrig herske tvivl om hvor Grønlands står henne i forholdet til resten af verden. Der er i disse år mange lande som udviser interesse for vores land, og det er godt at der er et tæt samarbejde med det danske udenrigsministerium om at forsvare Grønlands interesser udadtil. Sammen med Danmark kan vi sammen stå stærkt når vi forsvare vores interesser.

I koalitionsaftalen fra 2013, lagde Naalakkersuisut vægt på at Grønlands udenrigspolitiske kompetencer i denne valgperiode skal styrkes, samt at der skal arbejdes for at sikre bedre udnyttelse af mulighederne i samarbejdet med EU. På begge disse områder er der i det forløbne år blevet fokuseret.

Koalitionsaftalen lægger overordnet vægt på at sikre skabelse af arbejdspladser, sikre øget eksport, sikre øget handel og nye markeder, sikre øget forskningssamarbejde internationalt og sikre nye fiskemuligheder. Udenrigspolitik drejer sig ikke kun om forhandlinger i Arktisk Råd og forvaltning af OLT-aftalen med EU. Udenrigspolitik er også koordinationen af de

internationale aspekter af samtlige sektorområder.

Udenrigspolitikens vigtigste rolle i dag er at bidrage til at skabe en selv bærende økonomi for Grønland. Det gælder både indenfor fiskeripolitikken, råstofudviklingen, sikringen af eksport, tiltrækningen af investeringer, og effektiviseringen af vores sundhedssektor. På alle disse områder vil Naalakkersuisut prioritere udvikling af forholdet til andre lande.

Det skal kunne betale sig for Grønland at føre udenrigspolitik. Naalakkersuisut skal arbejde for at andre landes interesse for Arktis, bliver brugt aktivt, særligt igennem vores deltagelse i Arktisk Råd, og bilateralt med vores vigtigste partnere internationalt til at skabe direkte dialog og opmærksomhed til Grønland.

I det forløbne år har der været arbejdet på mange områder. Særligt skal fremhæves åbningen af Islands Generalkonsulat i Nuuk i november 2013, etableringen af vores egen Repræsentation i Washington D.C. fra januar 2014, forhandlingen af principperne i en Arktisk Højsøfiskeriaftale i Nuuk i februar 2014, og besøg af FN's generalsekretær til Grønland i marts 2014.

Men, helt særligt bør fremhæves vores forhold til EU og rammebetingelserne på råstofområdet, hvor der i indeværende år er sikret vigtige resultater for Grønland.

14. marts 2014 vedtog EU's ministerråd en ny beslutning om partnerskab med Grønland for perioden 2014-2020. Fokus i det kommende samarbejde vil fortsat være på EU's støtte til opgradering af uddannelsesniveaue som en løftestang for den grønlandske økonomi. I afgørelsen fra ministerrådet sikres der midler til Grønland svarende til 1,6 milliarder kroner for den kommende periode. Der var ellers, fra EU's side, lagt op til en markant reduktion i beløbet på op til 17 % ligesom det blev tilfældet for EU's

Øvrige udenrigsinstrumenter. Grønland har i årets løb arbejdet tæt sammen med Danmark for at sikre den gode beslutning.

Naalakkersuisut indgik også i foråret 2014 en bilateral aftale med EU om samhandel indenfor fiskeriprodukter. Aftalen blev forhandlet med EU i tæt samarbejde med det danske fødevareministerium, og 5. april 2014 åbnede så to godkendte grænsekontrolstationer i Nuuk og Sisimiut. Her kan fiskevarer grænsekontrolleres til direkte videre eksport indenfor EU. Ordningen forventes at få stor værdi for fiskeeksporterhvervet på sigt.

I færdigforhandlingen af de overordnede rammebetingelser på råstofområdet, spiller vores relationer til omverdenen også en vigtig rolle. Således blev en fælles dansk-grønlandsk rapport om uran og udenrigsforhold færdiggjort i oktober 2013, og den reviderede storskalalovgivning som også vedrører projekter med uran og sjældne jordarter, blev vedtaget i både det danske folketing og i Inatsisartut i maj 2014.

I det kommende år forventes det at vi kommer til at fokusere særligt på forholdet til Nunavut, hvor der i juli måned forventes officielt besøg til Grønland, på EU hvor vi til efteråret regner med at kunne underskrive en Fælles Deklaration omkring vores samarbejde med EU for de kommende år, på FN hvor der til efteråret planlægges grønlandsk deltagelse ved FN's klimatopmøde og verdenskonferencen vedrørende oprindelige folks rettigheder.

Til december planlægges der et grønlandsk officielt besøg i Japan med erhvervsfremstød.

I 2014 fortsættes også det løbende arbejde med at få en decideret samarbejdsaftale omkring uran på plads med Danmark, og Udenrigsdirektoratet arbejder sammen med det danske Forsvarsministerium på en rapport som inden årets udgang skal beskrive hvordan det danske forsvar kan opprioritere sin tilstedeværelse i Arktisk samtidig med at Grønlands aktive deltagelse i forsvarets arbejde i Grønland øges.

Naalakkersuisut skal løbende se på de udfordringer som vi står overfor, også ressourcemæssigt. Naalakkersuisut vil udvikle og tilpasse udenrigsområdet, så vi er klar til at håndtere nye emner og indsatsområder. Det står klart at vi i de kommende år i stigende grad vil skulle rette vores fokus for tiltrækning af investeringer og sikring af eksport imod Asien.

Det er derfor Naalakkersuisut i Finansloven for 2015 fremlægger forslag om at etablere en yderligere repræsentation i Beijing.

-Aleqa Hammond

Disposition

Udenrigspolitisk redegørelse udgør status over Naalakkersuisut indsats på centrale områder over det sidste år, samt perspektiver for udviklingen i den nærmeste fremtid. Redegørelsen er fortsat som i tidligere år delt i to: Del I behandler de centrale emner af udenrigspolitisk karakter, mens Del II omhandler de udenrigspolitiske aspekter af ressortområderne, hvis aktiviteter fortsat i stigende grad påvirkes og defineres af internationaliseringen.

Redaktion afsluttet 4. juni 2014

1. Rigsfællesskabets fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

1.1. Rigsmøder

Rigsmøderne mellem Danmarks Statsminister, Færøernes Lagmand og formanden for Naalakkersuisut afholdes årligt efter tur i de tre rigsdele. Det seneste rigsmøde fandt sted i august 2013 i Sydsjælland.

På embedsmandsplan afholdes samtidig separate kontaktudvalgsmøder:

- ◆ Et mellem Statsministeriets Departementschef og Departementschefen i Formandens Departement og Udenrigsdirektøren
- ◆ Et mellem Statsministeriets Departementschef og Lagmandens kontor.

På rigsmødet blev bl.a. IWC-politikken, spørgsmålet om placeringen af rigsdelene i Arktisk Råd, de selvstyrende områders deltagelse i de nordiske statsministres sommermøder samt andre spørgsmål af fælles interesse for rigsfællesskabet drøftet. Endvidere var der et særskilt møde mellem de to selvstyrende områder.

Det næste Rigsmøde skal finde sted i juni 2014 på Færøerne. Forud for Rigsmøder afholdes der nu fast et bilateralt møde imellem den færøske Lagmand og formanden for Naalakkersuisut.

1.2. Samarbejde med Udenrigsministeriet

Det øgede samarbejde via månedlige telefonmøder mellem Udenrigsministeriet og Udenrigsdirektoratet videreføres til begge parter tilfredshed.

En arbejdsgruppe mellem Udenrigsministeriet, Udenrigsdirektoratet og en række fagministerier

og fagdepartementer i Selvstyret afgav i oktober 2013 rapport om udvinding af og eksport af uran.

Rapporten indeholder en analyse af hvilke internationale konventioner mv. der skal sættes i kraft for Grønland og hvilket kontrolregime der skal etableres, hvis der skal indledes udvinding og eksport af uran. Rapporten blev afgivet i enighed, idet der dog ikke var enighed om kompetencen til indgå internationale aftaler vedr. uran, der efter grønlandsk opfattelse er omfattet af selvstyrets kompetence på råstofområdet. Der er enighed om at videreføre arbejdet med henblik på at implementere arbejdsgruppens anbefalinger, herunder indgåelse af en samarbejdsaftale mellem regeringen og Naalakkersuisut på området.

Den udenrigs- og sikkerhedspolitiske embedsmandsgruppe under ledelse af departementschefen i Formandens Departement og Udenrigsdirektøren holdt møde i september 2013. På dagsordenen var blandt andet IWC, uran samt storskalalovgivningen.

Der har herudover været direkte møder mellem formanden for Naalakkersuisut og udenrigsministeren, bl.a. om udenrigskompetencen på råstofområdet, spørgsmålet om placering i Arktisk Råd, IWC, mv.

I det administrative forum mellem Udenrigsdirektoratet og Udenrigsministeriet har man drøftet den praktiske planlægning af etableringen af en Grønlands Repræsentation i Washington D.C. i løbet af 2014, der blev godkendt på finansloven for 2013.

1.3. Joint Committee

Joint Committee (JC) har fortsat til opgave at styrke samarbejdet mellem Grønland og USA således, at Grønland opnår en merværdi ved amerikanernes tilstedeværelse i landet. Dette skal sikre at relationerne mellem Grønland og USA ikke alene er baseret på den militære tilstedeværelse.

Den 2. oktober 2013 blev der afholdt Årsmøde i JC afholdt i Ilulissat, hvor USA overtog formandskabet fra Grønland. Næste årsmøde forventes at blive afholdt i USA. Siden januar 2013 har Joint Committee samarbejdet været organiseret omkring tre arbejdsgrupper:

- ◆ Arbejdsgruppen for Sprog og uddannelse som har fokus på de prioriterede samarbejdsområder, opfordre til samarbejde, og assistere med projektinitieringen og endelig godkendelser af JC projekter
- ◆ forskningsgruppen, medfokus på godkendelse og kontakt til de forskningsbaserede samarbejder.
- ◆ Uformel hurtigt-arbejdende arbejdsgruppe om økonomi som har til formål at udarbejde en lande-investerings guide.

Grønland har været repræsenteret i samtlige tre arbejdsgrupper og har desuden det faste formandskab for sprog- og uddannelsesgruppen. Den hurtigt arbejde arbejdsgruppe forventes at færdiggøre deres investeringsguiden før årsmødet i 2014.

I 2013 har den amerikanske ambassade fordoblet antallet af professionelle engelske klasser på Handelsskolen Nuuk og udvidet programmet til handelsskolen i Qaqortoq med vægt på turisme engelsk. Desuden havde direktøren for Fulbright Kommissionen og Danmark-Amerika fonden besøgt Grønland i 2013. Besøget havde til formål

at orientere om og opfordre grønlandske studerende til at ansøge om Fulbright stipendier og Danmark Amerika Fondet for midler til praktikophold.

I løbet af 2013 har der igen været fokus på at tiltrække unge grønlandske elever og studerende til arktisk forskning både i form af Sommerskolen i Kangerlussuaq, fælles forskningsuge (Joint Science in Education week) samt forskeruddannelse og udveksling (Graduate Research Training and Exchange).

Arbejdet med at fremme naturvidenskabelige uddannelser fortsætter med at være et afgørende element i forskningsgruppens mandat. Sommerskolen i Kangerlussuaq skal igen afholdes i 2014. Formålet med sommerskolen er at samle lærere og gymnasieelever fra de tre lande og give dem mulighed for at få indsigt i arktisk forskning og som sidegevinst at forbedre engelskkundskaber for de grønlandske og danske elever. Det langsigtede formål er at få flere grønlandske elever til at tage en uddannelse indenfor arktisk forskning. Skolen varer i to uger med kombineret feltarbejde og foredrag. I 2013 omfattede dette projekt seks studerende fra USA, 12 grønlandske studerende og tre danske studerende som undervises af gæsteforskere.

Derudover afholdtes i september 2013 i Nuuk en International Sundhedskonference - NUNA MED - som afholdes hvert tredje år.

Handelsskolen i Nuuk administrerer nu TOEFL sprogtesten (Test of English as a Foreign Language), som siden 2010 har udført succesfulde tests. Derudover har handelsskolen i Nuuk i tæt samarbejde med den amerikanske ambassade i København afholdt engelsk kursusforløb i en kombination af almindelig undervisning, e-læring og e-læringsplatform. Engelskundervisningen var et tilbud gældende for alle.

1.4. Permanent Committee

Permanent Committee afholdte det årlige møde i november 2013 i København. På mødet drøftedes bl.a. spørgsmålet om bedre muligheder for anvendelse af Pituffiks faciliteter til såvel civile formål (f.eks. forskning og råstofefterforskning) som militære formål for det danske forsvar samt spørgsmålet om, hvordan man kan sikre, at USA i videst mulig udstrækning indkøber varer og tjenesteydelser fra danske og grønlandske virksomheder. Der er aftalt en yderligere drøftelse af disse spørgsmål på det næste Permanent Committee møde i 2014.

1.5. Forsvarets kommende opgaveløsning i Arktis

Klimaet i Arktis ændrer sig og man kan sejle i områder, der før var helt utilgængelige. Dette giver nye udfordringer, bl.a. med eftersøgning, redning og beskyttelse af havmiljøet. Derfor har et bredt flertal i Folketinget besluttet, at området skal rustes til at løse kommende opgaver i de arktiske områder.

Regeringen og Naalakkersuisut prioriterer dette område meget højt, og forsvarsministeriet har sammen med Udenrigsdirektoratet afholdt møder og koordineret med en lang række fagministerier, fagdepartementer i Selvstyret, organisationer og institutioner med det formål at inddrage den grønlandske befolkning og indsamle den bedste lokale viden, erfaringer fremtidige scenarier i forsvarets kommende opgaveløsning i Arktis.

1.6. Havretskonventionen og Kontinentalsokkelprojektet

Rigsfællesskabet indleverede i december 2013 krav om udvidet kontinentalsokkel ("submission") for området nordøst for Grønland. Et stort antal sager, som er kommet i løbet af kort tid,

forårsager flaskehalsproblemer i FN's Kontinentalsokkelkommission. Det forventes derfor, at der vil gå et par år før submissionen kan behandles. Projektorganisationen arbejder videre på at formulere submission for området nord for Grønland. Den forventes afgivet i december 2014. Der har været forhandlinger med Canada, henholdsvis Rusland om overlap mellem submissionerne, således at der er enighed mellem parterne, at muligheden for overlap ikke er til hinder for at FNs sokkelkommission behandler submissionerne. Eventuel uenighed om afgrænsningen af de respektive kontinentalsokkelområder skal afgøres ved forhandlinger mellem parterne og retslig afgørelse, hvis enighed ikke kan opnås.

1.7. Rigsfællesskabets Arktiske Strategi

Kongeriget Danmarks Strategi for Arktis 2011-2020 har til henblik at udvikle Arktis ved at fremme selv bærende vækst og samfundsmæssig bæredygtighed. Det er målet at udviklingen først og fremmest skal ske til gavn for indbyggerne i Arktis, og at den skal gå hånd i hånd med beskyttelsen af det arktiske miljø. Der følges løbende op på implementeringen af den arktiske strategi, hvilket sikres af en fælles styregruppe. Som eksempel kan nævnes, at der i Arktisk Råd er forhandlet en aftale om samarbejde i forbindelse med olieudslip, der er blevet underskrevet på Arktisk Råds møde i Kiruna i maj 2013. Et andet eksempel er de fælles beredskabsøvelser i Arktis.

Udenrigsministeren afgiver årlige redegørelser til Folketinget omkring Kongerigets opfølgning på strategien.

2. Det arktiske samarbejde

2.1. Arktisk Råd

Canadisk formandskab 2013-2015

Canada overtog formandskabet fra Sverige i maj 2013. Det canadiske formandskab fornemmeste opgaver er at styrke Arktisk Råd, blandt andet ved at forbedre de oprindelige folks organisation (Permanent Participants) kapacitet for deltagelse i Arktisk Råd og forbedre rådets koordination og optimere effektiviteten. Af de vigtigste tiltag under det canadiske formandskab kan nævnes etableringen af Arctic Economic Council (AEC) som har til hensigt at fremme erhvervsudviklingen i Arktis og støtte Arktisk Råd med at give den erhvervsfaglige vinkel på udviklingen i Arktis.

Naalakkersuisut, ved Udenrigsdirektoratet, har været en aktiv og bidragende del i den daglige varetagelse af Rigsfællesskabets delegation ved Senior Arctic Officials (SAO) møder samt andre Råds møder. Endvidere har Udenrigsdirektoratet varetaget koordination af Grønlands interesser i forbindelse med rådets arbejde samt arbejdet i arbejdsgrupper og 'task forces'.

Naalakkersuisut genoptog arbejdet i Arktisk Råd i august 2013 i det det Canadiske Formandskab kom med et kompromisforslag som gjorde det muligt for Grønland at deltage i både de ordinære samt eksekutive SAO møder uden yderligere begrænsninger.

Under det Canadiske formandskab har der været afholdt to regulære, to ekstraordinære fysiske Senior Arctic Official (SAO) møder udover 2 ekstraordinære telefonmøder. Næste ordinære SAO møder planlægges at blive afholdt i oktober 2014 i Yellowknife, Canada. Desuden planlægges der at holde månedlige telefonmøder op til Ministermødet i 2015.

2.2. Oprindelige Folks Sekretariat (IPS)

Oprindelige Folks Sekretariat (IPS) understøtter de oprindelige folks repræsentanters (Permanent Participants) deltagelse i arbejdet i Arktisk Råd. IPS har hidtil haft lokaler hos Grønlands Repræsentation i København. I konsekvens af, at der er oprettet et permanent sekretariat for Arktisk Råd i Tromsø, har der været enighed om, at det vil være mere hensigtsmæssigt, at Oprindelige Folks Sekretariat (IPS) flytter til Tromsø. Arktisk Råds oprindelige folks deltagere (Permanent Participants) har besluttet at flytte til Arktisk Råds sekretariatet i Tromsø med mest muligt praktisk samarbejde med sekretariatet dog uden at blive fuldt integreret. Arbejdet med at få de lovmæssige samt finansielle rammer på plads er undervejs og det forventes at en flytning vil kunne ske i løbet af 2015.

2.3. Arbejdsgruppen vedrørende Bæredygtig Udvikling (SDWG)

Grønlands Selvstyre ved Udenrigsdirektoratet varetager Rigsfællesskabets deltagelse i Arbejdsgruppen for Bæredygtig Udvikling (SDWG) og arbejder for at fremme samarbejdet på sundhedsområdet, samt at udvikle redskaber til en fælles forståelse af en bæredygtig politisk, økonomisk, social og kulturel - herunder sproglig udvikling - i det arktiske område og af arktiske samfund med respekt for oprindelige folks rettigheder.

Det canadiske formandskab har videreført den stærke fokus på den menneskelige dimension i det arktiske samarbejde, herunder gennem projekter indenfor arktisk sundhed og modstandskraft, arktisk folks levevilkår, ligestilling.

I 2013 blev Grønland co-lead i to af SDWGs sundhedsprojekter. Det første projekt er "The Evidence-Base for Promoting Mental Wellness and Resilience to Address Suicide in Circumpolar Communities" og har til formål at vurdere resultaterne af nuværende og tidligere forskning, programmer og / eller aktiviteter vedr. fremme af modstandsdygtighed og mental velvære i de arktiske samfund. Det andet projekt er "Review of Cancer Among Circumpolar Indigenous Peoples" og har bl.a. til formål at identificere og beskrive de nuværende services og programmer ift. forebyggelse af kræft og kontrollere relevante oprindelige folk og formidle det til relevante parter.

Grønland er sammen med Canada medansvarlige for det islandsk ledede projekt vedr. opfølgning af Arctic Human Development Report fra 2004, som inspireret af det årlige udviklingsindeks udarbejdet af FN's Udviklingsprogram (UNDP). Arctic Human Development Report redegør for og giver status på en række politiske, social, økonomiske, kulturelle mv. parametre på globalt plan. Projektledelsen og projektet planlægger at Arctic Human Development Report II bliver udgivet i 2014.

Grønland deltager desuden i ekspertgruppen vedr. sundhed, Arctic Human Health Expert Group (AHHEG) og den nydannede ekspertgruppe Social, Economic and Cultural Expert Group (SECEG), der skal bistå med ekspertviden og udarbejdelse af projekter og rapporter vedr. sociale, økonomiske og kulturelle forhold.

2.4. University of the Arctic (Uarctic)

University of the Arctic (Uarctic) er et uddannelses- og forskningsnetværk bestående af tæt på 150 universiteter, højere uddannelsesinstitutioner og andre organisationer. Ilisimatusarfik og ARTEK er medlemmer, ligesom Færøernes universitet

sammen med de fleste danske universiteter er medlemmer. Uarctic udvikler og tilbyder uddannelsesprogrammer som både er relevante og tilgængelige for studerende i de arktiske lande. Det overordnede formål for Uarctic, som er et barn af Arktisk Råd, er at medvirke til at styrke uddannelse og forskning til gavn for en bæredygtig udvikling i Arktis.

Siden Uarctic blev dannet i 2001 har mere end 1200 studerende nydt godt af de udvekslingsprogrammer som tilbydes gennem Uarctic. Ligesom mere end 1300 studerende har fulgt det internetbaserede bachelorstudium i *Cirkumpolare studier*. På forskningssiden har arktiske forskere mulighed for et tæt samarbejde og løbende dialog igennem de mere end 25 tematiske netværker.

Uarctic har en decentral organisation spredt over næsten alle arktiske lande, hvor hovedadministrationen ligger ved Universitetet i Lapland, Rovaniemi, Finland. En international bestyrelse udpeget af Uarctics medlemsråd er Uarctics højeste beslutningsorgan. Det grønlandsk-danske medlem af bestyrelsen blev i foråret 2014 valgt til næstformand i bestyrelsen.

Finansieringen af Uarctic sker gennem medlemmernes kontingent betaling, universiteternes egne in-kind bidrag samt tilskud fra private fonde og arktiske regeringer. Blandt regeringerne er de nordiske lande de største bidragydere. Det er en udfordring for Uarctic's økonomi at de fleste bidrag er øremærket til at finansiere bestemte programmer, funktioner eller stillinger (bl.a. en stilling som vicerektor for oprindelige folks anliggender) hvorfor Uarctic har problemer med at få finansieret den løbende drift og nye udviklingstiltag. Problemet er blevet større fra 2013, hvor også Danmark ved Ministeriet for Forskning og Innovation og Videregående uddannelse har øremærket sit bidrag til Uarctic. Fra grønlandsk side kan man

dog glæde sig over at øremærkningen går til at styrke grønlandske, færøske og danske studerendes og forskeres deltagelse i Uarctic. Glædeligt er det ligeledes at grønlandske, danske og færøske medlemsinstitutioner er begyndt at mødes for at drøfte deres indbyrdes Uarctic samarbejde med aktiv deltagelse af den bevillingsgivende myndighed - den danske styrelse for forskning, teknologi og innovation.

Naalakkersuisut vil gennem sit arktiske, nordiske og europæiske samarbejde arbejde for at sikre Uarctic en stabil finansiering i årene fremover og samtidig medvirke til at styrke de grønlandske studerendes, forskeres og institutioners udbytte af Uarctics programmer og netværker.

2.5. Samarbejde med Canada

I november 2012 færdigforhandlede Rigsfællesskabet og Canada en aftale om afgrænsning af kontinentalsoklen mellem Canada og Grønland. Aftalen vil indebære, at den hidtidige midterlinje, aftalt i 1974, beregnes på ny grundlag af moderne teknologi, og forlænges nord for 82 grader nordlig bredde. Aftalen vil være en rigsfællesskabsaftale med Grønland som medunderskriver i henhold til selvstyrelovens § 13. Det er aftalt, at der også skal forhandles en aftale om procedurer mv., hvis der findes grænseoverskridende kulbrinteforekomster. Denne aftale henhører under Grønlands råstofkompetence og forhandles derfor af Råstofstyrelsen i henhold til selvstyrelovens § 12. Det er aftalt, at afgrænsningsaftalen kan underskrives, når aftalen om grænseoverskridende kulbrinteforekomster er på plads. Forhandlingerne er endnu ikke afsluttet

Afgrænsningsaftalen omfatter ikke Tartupaluk (Hans Ø). Canada har tilkendegivet, at Canada er indstillet på at realitetsforhandle om Tartupaluk (Hans Ø), når afgrænsningsaftalen er underskrevet.

2.6. Samarbejde med Island

I 2013 blev der sat fokus på det bilaterale samarbejde med Island. Det mundede ud i at Island i november 2013 åbnede deres generalkonsulat i Nuuk.

Islands Generalkonsulat i Nuuk ledes af en generalkonsul, Ambassadør Petur Asgeirsson, som er en udsendt embedsmand fra det Islandske udenrigsministerium.

Aleqa Hammond med Islands udenrigsminister Gunnar Bragi Sveinsson, November 2013

Det islandske generalkonsulat er den første diplomatiske tilstedeværelse i Grønland i nyere tid. I forbindelse med åbningen af Islands generalkonsulat underskrev formanden for Naalakkersuisut og Islands udenrigsminister Gunnar Bragi Sveinsson en fælleserklæring, som baner vejen for et tættere samarbejde indenfor en lang række områder. Særligt fødevarer og veterinærkontrol, sundhed, maritim transport, udveksling af studerende og udveksling af embedsmænd mellem Udenrigsdirektoratet og det islandske udenrigsministerium, vil blive prioriteret.

I andet halvår af 2014 mødes direktøren for Udenrigsdirektoratet med to generaldirektører i det islandske udenrigsministerium i det første af faste årlige højniveau embedsmandsmøder med henblik på at udbygge handelssamarbejdet imellem Island og Grønland

3. Nordisk samarbejde

På nærværende samling får Inatsisartut forelagt den sædvanlige nordiske redegørelse, som går mere i dybden med de udenrigsrelationer, som Naalakkersuisut håndterer i relation til nordisk samarbejde.

Det nordiske samarbejde er i en fortsat udvikling, således at de arbejdsmetoder og politikområder man beskæftiger sig med er vigtige politiske sager. Arbejdet skal give udbytte for både regeringerne og borgerne i bred forstand.

Samarbejdsministrene vedtog i februar 2014 en visionsdeklaration med titlen: "Norden – Sammen er vi stærkere".

I indledningsafsnittet erindrer ministrene om det fælles fundament for det nordiske samarbejde.

"de samme grundlæggende værdier såsom demokrati, menneskerettigheder og bæredygtighed".

Samarbejdsministrenes visioner beskrives på følgende måde.

Citat:

Et grænseløst Norden: Arbejdet med at skabe optimale forudsætninger for at borgere og virksomheder kan bevæge sig frit mellem de nordiske lande er en af det nordiske samarbejdes mest centrale udfordringer. Vi vil forstærke denne indsats, herunder for at sikre, at ny national lovgivning og de nordiske landes gennemførelse af EU lovgivning ikke skaber nye grænsehindre i Norden.

Et innovativt Norden: Norden er en innovativ region med fokus på velfærd, uddannelse, kreativitet, entreprenørskab, bæredygtighed og forskning. Vi vil fortsat arbejde for et nært samarbejde, hvor vi opnår højere kvalitet og større effektivitet ved i fællesskab at håndtere

konkrete udfordringer, som er af betydning for de nordiske borgere.

Et synligt Norden: Norden og de nordiske lande har en stærk profil ude i verden, og det nordiske brand/varemærke er velkendt. Der er voksende interesse for de nordiske erfaringer med at opbygge og videreudvikle samfund, der er præget af høj produktivitet, social tryghed, ligestilling og godt miljø. Vi vil arbejde aktivt for fortsat at profilere Norden globalt i "Team Norden ånden". Samtidig er kendskabet til det nordiske samarbejde imidlertid blevet mindre blandt borgerne i Norden, og her vil vi yde en afgørende indsats for at informere om samarbejdet.

Et udadvendt Norden: Hver for sig er de nordiske lande små, men tilsammen udgør vi med 25 mio. borgere den 10. største økonomi i verden. De nordiske lande deltager i en lang række internationale fora. Vi vil fortsætte og forstærke den nordiske koordination af internationale emner på områder, hvor dette er af fælles interesse. Vi vil arbejde for at sikre, at det nordiske samarbejde om internationale spørgsmål kompletterer det samarbejde, som finder sted i andre organisationer."

Citat slut.

I forlængelse af denne politiske vision foregår der i løbet af 2014 en organisatorisk opfølgning således at man styrker de enkelte ministerråd i deres politiske samarbejde.

Som anført i sidste års redegørelse indtrådte Grønland i Grænsehindringsrådet pr. 1. januar 2014. Dette kan også ses i sammenhæng med de bestræbelser, der på det seneste er udfoldet for at gennemgå og vurdere de grænsehindre, som forekommer indenfor rigsfællesskabet.

En særligt indsat fra Naalakkersuisut side har i år været at bidrage til det danske formandskabsprogram i 2015 i Nordisk Ministerråd. Programmet vil understrege temaer omkring vækst, velfærd og værdier. Et særligt afsnit vil handle om arktiske spørgsmål i relation til havet og dets ressourcer. Det forventes også at en række møder mv vil blive afholdt i Grønland i løbet af 2015, således at vores nordiske samarbejdspartnere ved selvsyn kan få lejlighed til at stifte bekendtskab med vores land.

På et nordisk statsministtermøde i maj måned i år lagde statsministrenes side vægt på at den linje der er lagt med visionsdeklarationen bliver flugt op i alle samarbejdsrelationer. Fra Færøernes, Ålands og Grønlands side blev også fremlagt et ønske om, at medvirke i nordisk regeringssamarbejde, der ikke sker gennem Nordisk Ministerråd. Samarbejdet er f.eks. relevant, når det gælder et lands forhold til kommunerne, men der kan også være drøftelser af principielle trafikpolitiske spørgsmål mellem de nordiske lande.

4. Det europæiske samarbejde - EU

Grønland har siden sin udmeldelse af de europæiske fællesskaber i 1985 indgået i en række aftalemæssige relationer til EU, som har bidraget positivt til landskassen med godt 320 millioner kr. årligt. Derudover er det sket en betydelig udvikling af samarbejdet med EU og en kompetenceudvikling af medarbejdere, som har haft yderst værdifuld nytte. Samarbejdet har over årene udviklet sig fra fiskeri, til en associering til EU med udenrigspolitiske og programmeringsmæssige fordele, budgetstøtte til uddannelsesområdet, afdækning af mulige råstofsamarbejder og ikke mindst afledte aftaler som følge af et veludviklet partnerskab med EU.

Grønlands aftalemæssige relationer til EU består af:

- En protokol til EU-traktaten om Grønlands udmeldelse af EU
- En rådsbeslutning om associering til EU herunder adgang til EU-programmer
- En fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende fiskeriprotokol
- En politisk fællesdeklaration
- En rådsbeslutning om partnerskab med fokus på uddannelse
- En deltagelse i EU's Northern Periphery Programme
- Toldfrihedsaftale (kumulation) omkring specifikke fiskeprodukter
- En rådsbeslutning om deltagelse i EUs Kimberleyproces, om eksport af rådiamanter
- En rådsbeslutning om veterinær kontrol
- Letter of Intent – hensigtserklæring - på råstofområdet

Med et samlet årligt bidrag til landskassen fra EU's institutioner på ca. 320 millioner kr. er EU en vigtig samarbejdspartner for Grønland.

Derudover er EU's institutioner nogle strategisk vigtige partnere for Selvstyret. Dette både i relation til udviklingen og udnyttelsen af den adgang til EU programmer som Grønland har, og i relationer til øvrige relevante områder, som ikke direkte modtager budgetstøtte. Grønlands inkludering i EU-traktatens Kapitel 4 om OLT-områderne, åbner op for en række samarbejds muligheder. EU's øgede interesse for arktiske spørgsmål understøtter EU's fokus på Grønland, særligt i 2013 og 2014 med vedtagelsen af OLT-rådsbeslutningen og rådsbeslutning om partnerskabet mellem EU og Grønland for perioden 2014-2020 med et samlet beløb på 1,6 mia. Kr.

4.1. Aftalerelationerne mellem EU og Grønland

Rammeaftalerne der tilsammen udgør aftalerelationerne mellem Grønland og EU, blev i 2013 samt begyndelsen af 2014 færdigforhandlet, efter en årelang forberedelse og forhandlingsproces. Repræsentationen har været i meget tæt koordination med udenrigsministeriet, om færdiggørelsen af rammeaftalerne.

Deltagerne ved OLT-EU Forum december 2013

Den fælles politiske deklaration

Baseret på fællesdeklarationen fra 2007-2013 har Repræsentationen i tæt samarbejde med

udenrigsministeriet forhandlet en fornyet og fælles politisk deklARATION imellem EU-Kommissionen, Grønland og Danmark.

Deklarationen har til hensigt at skabe et overordnet overblik over samtlige aftalemæssige forpligtelser som påhviler parterne. Det har været vigtigt for Naalakkersuisut at påpege at de skal være medunderskrivere på det samlede aftalemæssige grundlag som Selvstyret har med EU. Det er ligeledes relevant at den Danske regering er medunderskriver, idet aftalerelationerne med EU, også baseres på EU rådsbeslutninger og dermed danske kompetencer. Selvstyreloven fra 2009 signalerer øget kompetence til Selvstyret og dette signal ønskes særligt videreført i forhold til samarbejdet med EU. Primo maj 2014 pågår forhandlingerne endnu omkring færdiggørelse af teksten for den politiske fælles deklARATION. Når deklARATIONen er færdigforhandlet, forventes den underskrevet af EU kommissionen, Formanden for Naalakkersuisut samt af den Danske Regering.

4.2. Partnerskabsaftalen mellem den Europæiske Union og Grønland

Grønland har med rådsbeslutning af 12. Marts 2014 om relationerne mellem EU og Grønland sikret en konstant indtægt fra EU i en 7-årig periode, på i alt 1,6 mia.Kr., mod at skulle afrapportere for de opstillede mål i programmeringsdokumentet med fokus på uddannelsesområdet.

Selve rådsbeslutningen blev færdigforhandlet i sommeren 2012, hvor beløbet var det eneste udestående. Beløbet kunne først forhandles på plads, når EU's budget for perioden 2014-2020 var færdigforhandlet.

I forsommeren 2013 stod det klart at EU medlemslandene ville nå til et kompromis om EU's budget, hvor Danmark havde forhandlet en

betydelig rabat på sin betaling til EU. Dette i kombination med EU's store besparelser generelt betød at man på den budgetlinje hvor Grønlands instrumentet hørte til stod overfor en beskæring på hen imod 16% af det foreslåede beløb til Grønlands partnerskab.

Da dette i efteråret 2013 stod klart for både Danmark og Grønland, gik et intensivt diplomatisk arbejde i gang. Dette for at sikre at afsatte midler til Grønland ikke skulle stå overfor en omfattende beskæring. En sådan ville opfattes som stik imod alle de intentioner som EU har oplyst af interesser overfor Grønland. EU ser Grønland som en respekteret aftalepart på OLT-området som i forhold til de vigtige fiskeriressourcer, og særligt som vigtig geopolitisk arktisk partner. Derudover har aftalerelationerne med Grønland over årene vist, at der er en styrket interesse i et samarbejde, som tager hensyn til de økonomiske udfordringer både Grønland som EU har.

[Aleqa Hammond med udviklingskommissær Andris Piebalgs, januar 2014](#)

Både formand for Naalakkersuisut som den danske udenrigsminister og deres udsendte i Bruxelles havde alle hver deres roller at udfylde, hvor møder på politisk niveau med relevante EU-kommissærer blev etableret. Desuden skulle EU's 28 medlemslande overbevises om at de skulle undgå besparelser, som ellers ramte generelt, skulle undgås i Grønlands tilfælde. Alle EU

forbindelser blev udnyttet under disse forhandlinger som dels skulle sikre en forståelse og dels sikre en vedtagelse af rammebeløbet uden belastende besparelser. Det var ikke uden spænding at særligt Danmark til det sidste under de afgørende forhandlinger i rådet deltog og advokerede for midler til Grønland. Rådet vedtog på sit møde den 12. marts 2014, rammebeløbet til Grønland, på 217.800.000 € for perioden 2014-2020. Altså 1,6 mia. Kr. til partnerskabet med Grønland.

Implementering og dermed arbejdet omkring Partnerskabsaftalen – som vil fokusere på uddannelsesområdet, vil fortsat blive varetaget af Departementet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling i samarbejde med Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender samt både Grønlands som Danmarks Repræsentationer i Bruxelles.

4.3. Samarbejdet i Oversøiske Lande og Territorier (OLT)

OLT-ordningen har været genstand for en langvarig forhandling om fornyelse af rådsbeslutningen. Den nye OLT-beslutning blev vedtaget den 25. november 2013 og vil dække perioden 2014-2020.

Formålet med associeringen mellem EU og de 25 oversøiske lande og territorier, herunder Grønland, er at fremme OLT-medlemmernes økonomiske og sociale udvikling og fastholde de nære økonomiske forbindelser mellem OLT og EU som helhed. OLT-medlemmerne har en forfatningsmæssig tilknytning til fire EU medlemslande, Storbritannien, Holland, Frankrig og Danmark. OLT-medlemmerne har vidtrækkende selvstyre og er ikke en del af EU's toldområde eller indre marked og står uden for EU-lovgivningen. OLT-medlemmerne er ikke udviklingslande, men karakteriseres ved at have

en række særlige udfordringer i kraft af meget små økonomier, befolkninger og administrationer og er isoleret geografisk i forhold til EU. Samlet set udgør indbyggerne i OLT-medlemslandene i alt 1,2 mio. indbyggere. OLT-indbyggere regnes som statsborgere i et medlemsland samt EU-statsborgere.

Aleqa Hammond med regeringscheferne fra Anguilla og De Britiske Jomfruøer, december 2013

Den nye OLT-rådsbeslutning justerer samarbejdet som følge af ændrede regionale og internationale prioriteringer og udviklingen i OLT'erne samt tilpasset til EU's politiske rammer. Der er sket en ændring fra et fattigdomsorienteret bistandsfokus til et mere gensidigt samarbejde med øget fokus på områder af fælles interesse, bl.a. klimaændringer, grøn vækst, biodiversitet, forskning og innovation. På handelsområdet fortsættes med told- og kvotefrihed, men med en forbedret adgang ved en ændring af præferenceoprindelsesregler og revideret ordning for tjenesteydelser samt mestbegunstigelsesbehandling.

Den Europæiske Udviklingsfond finansierer OLT programmer med i alt 2,7 mia. kr., hvoraf Danmarks bidrag er ca. 50 mio. kr. Grønland har som sådan ikke adgang til finansiering af programmering med hjemmel i OLT rådsbeslutningen, men har adgang til puljen til regionalt tematisk samarbejde, denne pulje udgør ca. 130 mio. kr.

Derudover har grønlandske projekter mulighed for at optage lån ved den Europæiske Investerings Bank. OLT'erne har en fælles pulje der skal dække perioden 2014-2020, som udgør 750 mio. kr. EIB har tidligere meddelt Grønland at, de havde en vis interesse i at følge udviklingen nøje i Grønland, og såfremt der måtte være interesse for det fra grønlandsk side, ville man fra EIBs side være åben overfor at indgå i en dialog om yderligere særskilte samarbejder.

Grønland indtager en bestyrelsespost i OLT-associeringen, hvor Repræsentationen i Bruxelles varetager denne post til daglig. Årligt betaler Grønland et kontingent på 45.000 Kr. for at være en del af associeringen og arbejde med dennes formål.

Som led i varetagelsen af bestyrelsesopgaverne, har Grønland påtaget sig en rolle i det rådgivende ledelsesorgan som forbereder OLT-bestyrelsesmøderne som støtte til OLT-sekretariatet. Derudover er Grønland sekretær i bestyrelsen og har formandsskabet i arbejdsgruppen for miljø og klima.

OLT-sekretariatet

OLT-sekretariatet varetages til daglig af 4 tekniske eksperter, en sekretær samt 2 praktikanter, hvoraf den ene skal være en embedsmand fra et OLT-land og den anden en universitetsstuderende fra et OLT-land. Fra februar-august 2014 er der ansat en grønlandsk universitetsstuderende ved OLT-sekretariatet.

Sekretariatet er et 3-årigt EU finansieret projekt som vil løbe og fungere frem til 2016. I den medio 2015 skal der træffes beslutning om hvorvidt OLT-medlemmerne ønsker en forlængelse af perioden for sekretariatet.

Formålet med OLT-sekretariatet, er at sikre den faglige ekspertise og rådgivning for de individuelle OLT-lande, samt bakke op om bestyrelsens arbejde. Sekretariatet bistår med

assistance vedrørende implementeringsarbejdet for EU programmer, ansøgning til projekter, arrangere workshops og seminarer og den nye OLT-hjemmeside. Sekretariatet vil også fungere som et informations-, videns- og delingscenter.

4.4. Øvrige samarbejdsområder mellem Grønland og EU

EU's arktiske politik

Rådet vedtog den 28. april 2012 en arktisk meddelelse, som ligger i forlængelse af den fælles meddelelse, som Kommissionen og Den Høje Repræsentant fremlagde til Europa-Parlamentet og Rådet den 26. juni 2012 om udvikling af en EU-politik for den arktiske region. Hovedbudskabet i meddelelsen fra 2012 er, at Arktis er vigtigere end nogensinde før, og at en bæredygtig udvikling i regionen kræver internationalt samarbejde. Det skyldes primært, at håndteringen af miljø- og klimaændringerne kræver ikke kun regional, men også global indsats. Siden 2008 har EU øget sine aktiviteter vedrørende Arktis, og der er fortsat behov for øget engagement fra EU i regionen. EU's indsats i Arktis i dag omhandler blandt andet bekæmpelse af klimaændringer, forskning og monitorering af miljøet i Arktis, investering i bæredygtig udvikling samt søtransport og maritim sikkerhed. Specielt angående Grønland, noteres at rådet støtter et styrket partnerskab med Grønland med det formål at fremme bæredygtig økonomisk udvikling og dermed en diversificering af økonomien. Rådet understreger også at partnerskabet skal tilskynde til øget dialog om arktiske spørgsmål herunder på råstofområdet.

Europa-Parlamentet vedtog den 12. marts 2014 "Arktisk resolution" med fokus på sikring af oprindelige folks rettigheder, værn om miljøet i takt med øget maritim trafik, forbedret sikkerhed og understøttelse af forskning i det arktiske felt. Specielt angående Grønland anfører parlamentet

at de noterer sig de stærke relationer som EU har opbygget med Grønland og den geostrategiske interesse der ligger deri. Parlamentet anmoder Kommissionen og udenrigstjenesten om at undersøge hvordan EU-baseret forskning og teknologi samt private forretningsdrivende kan bidrage til den bæredygtige udvikling i Grønland.

Aleqa Hammond til paneldebat i Europa - Parlamentet, december 2013

Kimberley-processen (KP)

Rådet vedtog den 18. juni 2013 afgørelse om regler og procedurer med henblik på at gøre det muligt for Grønland at deltage i Kimberley-processens certificeringsordning.

Rådets beslutning gør det muligt for Grønland at deltage i Kimberley-processens certificeringsordning for uslebne diamanter gennem et samarbejde med den Europæiske Union. Ordningen forudsætter at al import og eksport af uslebne diamanter bliver kontrolleret og for eksportens vedkommende certificeret af EU-myndigheder i henhold til bestemmelserne i EU forordningen om international handel med uslebne diamanter.

KP er et internationalt samarbejde mellem stater, diamanthandlende industrien samt NGO'er og har til formål at standse handlen med diamanter på en måde der skaber konflikt.

Letter of Intent på råstofområdet

I efteråret 2013 blev en proces iværksat af

generaldirektoratet for erhverv og iværksætter, om at få udfærdiget en rapport om EU's behov for samarbejde med specielt fokus på EU råstofindustriens behov. Ydermere er det oplyst at rapporten vil anbefale hvilke typer projekter der kan støttes, såfremt Letter of Intent skal udfyldes. Generaldirektoratet har oplyst at rapportens anbefalinger vil blive fremlagt under en konference, hvor man udover Grønland vil invitere EU's råstofindustri, med henblik på at de kan være med til at anbefale hvilke behov de ser EU-Kommissionen bør gå efter i et fremtidigt samarbejde med Grønland. Rapporten forventes færdiggjort ved udgangen af 2014.

4.5. Nyhedsbrev, NAP-NYT Bruxelles

I 2009 begyndte Grønlands Repræsentation at udsende et nyhedsbrev, "NAP nyt - Bruxelles". Nyhedsbrevet indeholder korte nyhedsartikler om repræsentationens arbejde, synligheden i Bruxelles, nyheder om begivenheder i EU med relevans for Grønlands aftaler med EU og endelig er der et portræt af en samarbejdspart. Ideen til nyhedsbrevet kommer fra København, hvor den nordiske enhed har et lignende nyhedsbrev for de nordiske aktiviteter.

Eksempel på NAP-Nyt forside

Nyhedsbrevet bliver godt modtaget og bliver rundsendt til interesserede i Selvstyret, såvel som til repræsentationens andre samarbejdspartnere i EU institutionerne, herunder Kommissionen, Rådet, og Europa-Parlamentet. Nyhedsbrevet kan læses og hentes på Repræsentationens hjemmeside:
naalakkersuisut.gl/bruxelles

4.6. Grønlands Repræsentation i Bruxelles

Grønlands Repræsentation blev oprettet i 1992 i tilknytning til den kongelige danske ambassade i Belgien. Repræsentationen har kontor i samme bygning som Den permanente danske Repræsentation ved EU, den danske Ambassade i Belgien og Færøernes Repræsentation.

Repræsentation i Bruxelles varetager Grønlands synlighed, vurderinger og interesser ved EU's institutioner, herunder arbejdet som

bestyrelsesmedlem i OLT associeringens bestyrelse. Hovedopgaven er at rådgive Naalakkersuisut i relation til Grønlands aftalemæssige relationer til EU. I forberedelserne op til den fornyede OLT-rådsbeslutning og Partnerskabet med EU har der været forberedt en omfattende aktivitet med at præge beslutninger om Grønlands fremtidige aftalemæssige relationer med EU, også med deltagelse af flere medlemmer af Naalakkersuisut til information og kommunikations events i Bruxelles, særligt i Europa-Parlamentet og ved møder med adskillige EU-kommissærer. Som en ny tradition var formanden i januar 2014 vært for en nytårsreception for repræsentationens vigtigste samarbejdspartnere i Bruxelles, fra EU's institutioner, EU Repræsentationer, Ambassader, tænketanke, lobbyister og ikke mindst OLT kollegaer.

Personalet består af en repræsentationschef, med titel af ministerråd og en fuldmægtig med titel af ambassadesekretær. Begge udsendte har diplomatisk status. Desuden er der ansat en sekretær. Siden 2002 har der været ansat en fast praktikant. Praktikantordningen er sådan indrettet, at der hvert halve år ansættes en ny praktikant. Det er et krav at alle praktikanter skal have bestået bachelorgraden på universitetet og have mulighed for at få meritoverført deres praktikophold på deres kandidatstudie. Medio 2014 har der i alt ud af 22 praktikanter været 15 grønlandske universitets studerende som har gennemført et praktikophold af 6 måneders varighed. Til dd. har man haft 2 studerende i praktik fra Ilisimatusarfik.

Grønlands Repræsentation i Bruxelles har følgende arbejdsområder:

- ◆ Sikre synlighed i Bruxelles overfor Selvstyrets arbejde og samarbejde med Europa-Parlamentet, EU-Kommissionen og Rådet.

- ◆ Selvstyrets kontakt til relevante EU medlemslande/ambassadørerne i Bruxelles og relevante lobbyister.
- ◆ Koordinerer sager imellem Grønland og EU's institutioner. Praktisk er repræsentationen i daglig kontakt med den danske EU repræsentation, hvor der koordineres sager med relevans for Grønland.
- ◆ Repræsentationen er en "læreplads" for unge studerende der har interesse for Grønlands udenrigspolitiske arbejde.

Endelig bliver repræsentationen involveret i det samarbejde og lobby-arbejde (antenne) der sker i Bruxelles imellem ambassader og organisationer, på områder med relevans for det arktiske område.

4.7 Naalakkersuisuts Uddannelsesstrategi 2014 og Uddannelsesplan II

Aftaleperioden for partnerskabsaftalen på uddannelsesområdet sluttede i 2013.

Departementet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling i samarbejde med Repræsentationen i Bruxelles og Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender er i gang med forhandlinger om en ny aftale på området for perioden 2014-2020. Udgangspunktet for aftalen er Naalakkersuisuts Uddannelsesstrategi 2014 samt Uddannelsesplan II. Uddannelsesplan II er den handlingsplan, som skal implementere de visioner og målsætninger, Naalakkersuisut har fremsat i Uddannelsesstrategien.

5. Det Globale Samarbejde – FN

5.1. FN's generalsekretær Ban Ki-moon besøger Grønland

I marts 2014, havde formanden for Naalakkersuisut sammen med den danske statsminister inviteret FN's generalsekretær Ban Ki-moon på besøg i Grønland. Besøget fandt sted som optakt til FN-generalsekretærens klimatopmøde i september, som skal understøtte arbejdet i de internationale klimaforhandlinger under FN's klimakonvention, som forventes at munde ud i en ny global aftale i Paris i 2015.

Besøget blandt lokale fangere i Uummannaq overbeviste generalsekretæren om, at vores nære erfaringer med klimaforandringerne kan virke som et opråb til verdens ledere om, at det er på tide at udvise mere handlekraft.

De fortællinger og erfaringer, som Ban Ki-moon har erhvervet sig under besøget i Uummannaq, vil han benytte til at understøtte budskabet om, at det er på høje tid at nå til en global klimaaftale i 2015, der gælder fra 2020.

Aleqa Hammond sammen med den danske statsminister Helle Thorning-Schmidt og FN's generalsekretær Ban Ki-moon i Uummannaq, Marts 2014

Når FN's generalsekretær d. 23. september i år afholder sit stort anlagte klimatopmøde, vil Formanden for Naalakkersuisut, Aleqa Hammond, derfor være blandt kredsen af talere.

Besøget i Grønland var en del af generalsekretærens bestræbelser på at sikre bred tilslutning til en global klimaaftale, der kan sikre, at den globale gennemsnitstemperatur ikke overskrider 2 grader.

5.2. FN's Menneskerettighedsråd

Grønlands deltagelse sammen med Danmark i Menneskerettighedsrådet i Genève fokuserer sædvanligvis på oprindelige folks mandaterne. Ved den 24. samling i september 2013 var fokus på at sikre at tekst som ville pege hen imod Verdenskonferencen for oprindelige folk i 2014 (se separat afsnit 5.6) i den årlige resolution på oprindelige folks rettigheder. Således lykkedes det at få en resolution hvor der var en reference til Alta dokumentets fire temaer samt til arbejdet med at styrke oprindelige folks repræsentanternes muligheder for at deltage i FN processer som vedrører dem selv. Et EMRIP initiativ som senere er blevet fulgt op af en rapport fra FNs Generalsekretær.

5.3. FN's Permanent Forum for Oprindelige Folks Anliggender

Naalakkersuisut støtter arbejdet i FN's Permanent Forum for Oprindelige Folks Anliggender (UNPFII), som Grønland, sammen med Danmark, var med til at oprette i 2000. Den 13. mødesamling i UNPFII blev afviklet i FN's hovedkvarter i New York i perioden 12. - 23. maj 2014 under formandskab af Dr. Dalee Sambo Dorough, som er inupiaq fra Alaska. UNPFII har besluttet at der hvert andet år skal være et såkaldt evalueringsår uden et særligt overordnet tema. Dette for at give mulighed for at gøre

status over implementeringen af de mange anbefalinger, som vedtages i Forum.

UNPFII udgøres af 16 medlemmer hvoraf halvdelen er udpeget af oprindelige folk selv i de 7 regioner, som oprindelige folk inddeler verden i. Den anden halvdel er udpeget af regeringerne i de samme 7 regioner. I flere tilfælde har regeringerne også udpeget oprindelige folks repræsentanter som medlemmer af Forummet. Således at oprindelige folk udgør et flertal i dette vigtige FN organ.

Dansk-grønlandske indlæg omhandlede blandt andet forberedelserne til FN's

Verdenskonference om Oprindelige Folk, som skal foregå i 2014 (Se endvidere afsnit 5.6), indlæg i en dialog mellem Forummet og FN's mange organer, i år med fokus på UNICEF og dens arbejde med fremme af børns rettigheder. Endelig blev der fra grønlandsk-dansk side afgivet et forslag om at forummet tager navneforandring fra det Permanente Forum for oprindelige folks anliggender til Det Permanente Forum for oprindelige folks rettigheder.

5.4. FN's Specialrapportør for Oprindelige Folks Rettigheder

Naalakkersuisut har gennem årene haft et godt samarbejde med Specialrapportøren for Oprindelige Folks Rettigheder (SR), Professor James Anaya.

Professor Anayas mandat udløb ved udgangen af maj 2014, hvor han blev afløst af Victoria Tauli-Corpuz, som er den første kvindelige specialrapportør. Hun har bl.a. været formand for det Permanent Forum for Oprindelige Folks Anliggender. Victoria Tauli-Corpuz har igennem årene arbejdet sammen med en lang række grønlandske politikere og embedsmænd om flere FN processer i relation til oprindelige folk, bæredygtig udvikling og klima. Victoria Tauli-

Corpuz force ligger i et stærkt engagement i at oprindelige folk også får et retfærdigt udkomme af de internationale og nationale udviklingsdagsordner. Professor James Anaya har med sin overordentlige stærke ekspertise på oprindelige folks menneskerettigheder skabt stor respekt om mandatet. Det er således med stor spænding at man imødeser den udstrækning hvormed Fr. Tauli-Corpuz vil kunne fastholde det stærke fokus på rettighedsaspekterne af mandatet.

5.5. Ekspertmekanismen for Oprindelige Folks Rettigheder

Ekspertmekanismen for Oprindelige Folks Rettigheds (EMRIP) afholdt sin 6. samling i Genève d. 8. juli - 12. juli 2013.

Marcia V.J. Kran, OHCHR's Afdeling for Forskning og Retten til Udvikling, og HRC-præsident, ambassadør Remigiusz Achilles Henczel, åbnede EMRIP's sjette samling med bl.a. at henlede opmærksomheden på oprindelige folks begrænsede adgang til retssystemet, hvilket også var temaet under samling

Temaet under samling var oprindelige folks adgang til retssystemet med særligt fokus på udsatte grupper, herunder personer med handicap, kvinder og børn. Endvidere var fokus på implementeringen af FN's Deklaration om Oprindelige Folks Rettigheder (UNDRIP), hvor der trods diverse nationale implementeringstiltag fortsat var store udfordringer forbundet med succesfuld implementering. Den forestående Verdenskonference for Oprindelige Folk var ligeledes på dagsordenen. Her fremhævede flere deltagere vigtigheden af oprindelige folks aktive deltagelse i forberedelserne op til, under og efter konferencen. Mekanismen formulerede i år fem anbefalinger til Menneskerettighedsrådet, herunder forslag til EMRIP's næste studie: en fortsættelse af rapporten om oprindelige folks

adgang til retssystemet med særligt fokus på traditionelle retssystemers rolle i freds- og forsoningsprocesser.

Danmark-Grønland afgav under samlingen indlæg under to dagsordenspunkter: Verdenskonferencen for Oprindelige Folk samt Oprindelige folks adgang til retssystemet. Endvidere deltog Danmark-Grønland aktivt i den interaktive dialog med specialrapportøren under UNDRIP dagsordenspunktet.

5.6. FN's Verdenskonference om Oprindelige Folk 2014

FN's Verdenskonferencen om oprindelige folk (WCIP) vil foregå den 22. - 23. september i 2014 i New York som et høj niveau plenarmøde i FNs Generalforsamling. Formålet med WCIP er at udveksle erfaringer om og synspunkter på realiseringen af oprindelige folks rettigheder, og særligt FN's Erklæring om Oprindelige Folks Rettigheder. Derudover forventes det også at konferencen vil bidrage til formuleringen af FN's nye udviklingsmål efter 2015 hvor RIO+20s mål for bæredygtig udvikling inddrages.

I efteråret 2012 vedtog FN's Generalforsamling en modalitetsresolution. Ved denne resolution blev det skabt enighed om oprindelige folks deltagelse som svarer til den deltagelsesform oprindelige folk har ved de organer som specifikt beskæftiger sig med oprindelige folk (EMRIP og UNPFII) ved de panel og rundbordsdiskussioner som skal indgå i selve konferencen.

Oprindelige folk har siden efteråret 2012 organiseret deres egne regionale og globale forberedelser som mandede ud i en stor global konferencen som foregik i Alta, Norge i juni 2013. Alta dokumentet som var resultatet af denne konference indeholder 43 anbefalinger fordelt på 4 temaer som oprindelige folk ønsker skal udgør slutdokumentet fra selve Verdenskonferencen.

De fire temaer er samtidig tiltænkt at skulle danne rammen om de tre rundbords diskussioner og den ene interaktive panelhøring som skal arrangeres i tilknytning til WCIP:

Team 1: Oprindelige folks lande, territorier, ressourcer, hav og vande.

Tema 2: FN systemets tiltag for oprindelige folks rettigheder.

Tema 3: Implementering af oprindelige folks rettigheder.

Tema 4: Oprindelige folks prioriteter for udvikling med informeret samtykke (Free, Prior and Informed Consent).

Naalakkersuisut har overfor Inatsisartut erklæret sin opbakning til Alta dokumentet og har sammen med Danmark arbejdet for at gøre det til et officielt FN dokument.

Udover at det lykkedes at få Alta dokumentet godkendt som et officielt FN dokument, har det siden vedtagelsen af modalitetsresolutionen været vanskeligt at fastholde de officielle forberedelser i generalforsamlingen. Et lille mindretal af lande har modsat sig en hurtig løsning på spørgsmålet om oprindelige folks repræsentation og deltagelse ved de forhandlingerne hvor man skal beslutte temaerne for de ovennævnte panel og rundbordsdiskussioner og samt ved forhandlingen af selve slutdokumentet.

I forbindelse med Permanent Forums 13. Samling fremsatte Generalforsamlingens præsident (PGA) et fornyet forslag til en løsning som blev accepteret af oprindelige folks globale koordinationsgruppe. Accepten blev afgivet i den forståelse at slutdokumentet ville skulle vedtages med konsensus mellem og i blandt oprindelige folk og FNs medlemsstater og at PGA'en selv ville varetage de udestående forhandlinger med

assistance fra fire rådgivere – to fra FNs medlemslande samt to fra oprindelige folk.

Naalakkersuisut vil fortsætte samarbejdet med den danske regering, de FN medlemslande som er venner af konferencen, de nordiske lande samt ICC, Sametinget i Norge og oprindelige folks koordinationsgruppe for at sikre oprindelige folk størst mulig indflydelse og deltagelse i FN forberedelserne og under selve Verdenskonferencen.

5.7. World Intellectual Property Organization (WIPO)

På baggrund af den manglende fremdrift i WIPO med hensyn til at finde frem til modeller for beskyttelse af oprindelige folks rettigheder, herunder særligt vedr. rettigheder til deres Genetiske Ressourcer (GR), Traditionelle Viden (TK) og Folklore (TCE) har Selvstyret de seneste år ikke prioriteret deltagelse i WIPO's regeringskomité (IGC), som er nedsat til formålet. På grund af en stærk EU-koordination og koordination i den såkaldte B-gruppe bestående af vestlige og ligesindede lande, er det vanskeligt at opnå gennemslagskraft i for grønlandske synspunkter i den danske delegation, selvom der er sympatier og selvom Danmark støtter oprindelige folks rettigheder og implementering af UNDRIP i andre fora.

En systemisk fejl ved regeringskomiteen er staternes manglende vilje til at give oprindelige folk en reel mulighed for ligeværdig deltagelse i forhandlingerne vedr. deres rettigheder inden for de ovennævnte tre områder. Bl.a. er der manglende viden til at implementere UNDRIP på området, herunder manglende viljen til at

modernisere sprogbrugen omkring oprindelige folk.

I 2014 er der indtil videre blevet afholdt to IGC-møder, hvor man i hvert møde søger at koncentrere arbejdet med et af de 3 områder. Således omhandlede et møde den 3-7. februar rettigheder vedr. genetiske ressourcer, mens et møde den 24 marts-4. april beskæftigede sig med traditionel viden og et IGC møde den 7. – 9. juli vedrørende folkløse, som følges op af en status for alle møder.

5.8. Grønlands Råd for Menneskerettigheder

15. november 2012 blev Inatsisartutlov nr. 23 af 3. december 2012 om Grønlands Råd for Menneskerettigheder (Rådet) vedtaget af et enigt Inatsisartut. Formålet med loven er at fremme og beskytte menneskerettighederne i Grønland ved at oprette Rådet som et uafhængigt råd, idet den samtidig skal medvirke til en generel videns- og kompetenceopbygning om menneskerettigheder i Grønland. Rådet skal fungere i overensstemmelse med FN's Parisprincipper af 20. december 1993 om uafhængige og nationale menneskerettighedsinstitutioner. Rådet finansieres gennem tilskud fra Landskassen og Selvstyret varetager sekretariatsfunktionen for Rådet.

Børnetalsmanden Aaja Chemnitz Larsen er formand for Rådet og Josef Therkildsen er næstformand. Rådet har igangsat en række initiativer, blandt andet afrapportering om status på menneskerettigheder til internationale komitéer, samt påbegyndt en målrettet informationsindsats til borgerne om Rådet og menneskerettigheder generelt.

6. Handelspolitik

Rammerne for handelspolitikken fastsættes af Naalakkersuisut. Inden for disse rammer er Udenrigsdirektoratet ansvarlig for at varetage landets offensive interesser (eksportfremme, tiltrækning af investeringer, handelsfacilitering, mv.) og defensive interesser (beskyttelse af grønlandske virksomheders afsætningsmuligheder).

6.1. Handelsaftaler, Eksportfremme og Investeringstiltrækning.

Bilaterale Handelsaftaler

Der vil sandsynligvis komme et stigende pres på grønlandske virksomheders konkurrenceevne internationalt. Dette skyldes en række bilaterale og regionale handelsaftale-forløb, der forhandles og indgås i disse år (sandsynligvis som en reaktion på, at der ikke er nogen særlig fremgang i det multilaterale WTO-forløb). Særligt EU's handelsaftaler har effekt for Grønlands eksportvirksomheders konkurrenceevne og dermed evnen til at afsætte sine produkter. Således betyder EU's handelsaftale-dialog med eksempelvis Canada noget for Grønlands økonomi. Canada producerer mange af de samme produkter som Grønland, men grønlandske virksomheder har toldfri adgang til det europæiske marked i kraft af OLT-associationen med EU samt fiskeriaftalen med EU. En handelsaftale mellem Canada og EU vil stille de canadiske produkter mere lige med de grønlandske i forhold til markedsadgang. Betydningen af Grønlands vigtige præference-adgang til det europæiske marked vil således blive eroderet og de grønlandske eksportvirksomheders konkurrenceevne vil blive presset på helt centrale produkter.

Ligeledes betyder EU's handelsaftaledialoger med eksempelvis de asiatiske økonomier, at grønlandsk eksport direkte fra Grønland – og altså eksportarbejdspladser i Grønland – i stigende grad mister konkurrenceevne overfor europæiske virksomheder. Dette kan betyde, at grønlandske eksportvirksomheder for at bevare sin konkurrenceevne, er nødt til at indrette sin eksport til at foregå via salgsselskaber i EU (hvor det skal bearbejdes yderligere for at opnå status som en EU-vare). Dette kan i sidste ende få betydning for antallet af eksportarbejdspladser i Grønland, ligesom det kan betyde flere udgifter end nødvendigt for grønlandsk eksporterhverv.

For at imødegå ovenstående handelssituation og for yderligere at forbedre Grønlands eksportvirksomheders konkurrenceevne er det således nødvendigt, at Naalakkersuisut systematisk forbereder bilaterale handelsdialoger med de eksportmarkeder, som Grønlands eksportvirksomheder handler på aktuelt (og potentielt). Dette kan omfatte fx Japan, Kina, Sydkorea, Island og USA.

Det er ikke muligt at indgå som part i EU's bilaterale handelsaftaler. Andre OLT-lande er også opmærksomme på situationen, men der eksisterer ikke pt. en løsning indenfor rammerne af Grønlands forhold til EU.

Handelsaftaler kan omfatte komplicerede dokumenter og forløb, hvorfor der kan påregnes en del ressourceforbrug på disse forløb – dette til trods for at Grønlands økonomi er relativt åben og eksportomfanget er relativt overskueligt.

Udenrigsdirektoratet vil igangsætte en handelspolitisk analyse, der blandt andet også skal indgå i den aktuelle dialog med Sydkorea.

Eksportfremme og investeringstiltrækning

Formanden for Naalakkersuisut spiller en stor og aktiv rolle for investeringstiltrækning og eksportfremme – særligt gennem international synlighed. Dels gennem tilstedeværelse på internationale konferencer og fora, der har deltagelse af internationale virksomheder samt international presse, og dels ved at benytte Formandens udenlandsbesøg som platform for promovering af eksportbranchen og investeringsmuligheder i Grønland.

Formanden har således benyttet flere lejligheder, hvor hun var inviteret som taler, til at fremhæve Grønlands investeringspotentialer – blandt andet i Canada og i London. Ligeledes planlægges et officielt besøg i Japan i december 2014 også at have deltagelse af relevante erhvervsaktører til erhvervsrettede events under besøget.

Aleqa Hammond taler ved Halifax Forum i Canada, November 2013

Ligeledes har Naalakkersuisoq for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked besøgt Kina i forbindelse med den store China Mining mineral-messe i Tianjing. Ud over mineral-potentialerne i Grønland, blev sælskind og turisme ligeledes promoveret i Beijing.

Afklaring af Grønlands kompetence for indgåelse af Bilaterale Handelsaftaler:

Der er i efteråret 2012 pågået et udredningsarbejde på embedsmandsniveau imellem Udenrigsdirektoratet og Udenrigsministeriet, med henblik på at afklare Grønlands kompetence for at indgå bilaterale handelspolitiske aftaler. Behovet opstod, da Udenrigshandelspolitik i og for sig ikke fremstår

som ét entydigt politikområde, men er det samlede resultat af mange adskilte politikområder – herunder især toldregler, veterinærregler, tekniske standarder, og meget mere.

Selvstyreloven bemyndiger Naalakkersuisut til at indgå bilaterale aftaler med andre regeringer (i modsætning til andre stater), som alene gælder for Grønland og som alene dækker fuldt overtagne sagsområder.

Dette betyder, at Naalakkersuisut kan indgå handelspolitiske aftaler med andre landes regeringer, så længe de ikke gælder for handel i forhold til resten af rigsfællesskabet og ikke gælder for ikke hjemtagne områder.

De væsentligste områder, som allerede er hjemtaget, omfatter bl.a. 'skatter og afgifter'. 'lovgivning om licitation' og 'Råstofområdet'. De væsentligste områder, som for øjeblikket ikke er hjemtaget, omfatter bl.a. 'ophavsret' og 'fødevare- og veterinærområdet'.

6.2. Plurilaterale aftaler – Nordisk, EU, m.fl.

Plurilaterale aftaler er aftaler indgået med en række andre lande - fx det nordiske samarbejde og samarbejdet med EU. EU er fortsat den vigtigste aftager af vores eksport.

Veterinæraftale med EU

Grønlands Selvstyre har siden 2002 ønsket at indgå en bilateral aftale med EU om veterinær kontrol af samhandel indenfor fiskevarer, muslinger m.m. og biprodukter - også kaldet 'Veterinæraftalen'. Dette arbejde er nu tilendebragt.

Ordningen forventes at have stor værdi for fiskeeksporterhvervet på sigt efter en indkøringsperiode.

Der er indgået aftale med erhvervslivet om finansiering og drift af to veterinære grænsekontrolsteder (Border Inspection Posts - BIPer), henholdsvis i Nuuk og Sisimiut.

Fødevarestyrelsen (DK) er den kompetente myndighed for området og har ansvaret for kontrollen på de veterinære grænsekontrolsteder, idet kontrol med import og eksport af animalske produkter i Grønland ikke er overtaget af Grønlands Selvstyre.

Efter en oplæringsperiode af grænsekontroldyrklægerne samt kontrolpersonale vil Veterinær og Fødevarer-Myndigheden i Grønland (VFMG) blive bemyndiget af FVST til at forestå kontrollen. Dette vil betyde flere arbejdspladser

Aftalen vil betyde flere arbejdspladser og et uddannelsesmæssigt løft for tilsynspersonalet, der forventes at blive rekrutteret fra herboende med relevant uddannelse fx folk med hygiejneuddannelse eller erfaring indenfor fiskerikontrol.

Aftalen skal også ses som første skridt i en hjemtagelsesproces indenfor veterinærkontrol i forhold til import og eksport af animalske produkter.

Den erfaring, der opnås med denne aftale, vil give både de relevante myndigheder og tilsynspersonale en træning i på sigt at overtage flere og flere opgaver med relation til EU-lovgivning og samhandel.

6.3. Multilaterale aftaler - WTO

Ifølge beslutningen herom af det daværende landsstyre i 1995, som blev bekræftet i 2005, er det pålagt Udenrigsdepartementet at arbejde for, at dels Grønlands lovgivning bringes i overensstemmelse med WTO-reglerne og dels at

notificere det grønlandske handelsregime overfor WTO (ifølge dennes regler).

I WTO pågår der dog (stadig) forhandlinger i den såkaldte Doha-runde, som blev startet ved WTO's oprettelse i 1995 med henblik på at forny reglerne. Udenrigsdepartementet afventer resultatet af forhandlingerne i Doha-runden inden der notificeres. I mellemtiden fokuseres der på at følge op omkring arbejdet med at bringe den hjemlige lovgivning i overensstemmelse samt at skabe det fornødne overblik, der vil være nødvendigt i forbindelse med en kommende notificeringsproces.

6.4. Samarbejde og samhandel med Asien

Asien spiller i stigende grad en politisk og økonomisk rolle for Grønland. En intensiveret indsats her kan således spille positivt ind på Naalakkersuisuts muligheder for at skabe nye arbejdspladser og eksportindtægter. Her fokuseres der på Japan, Kina og Sydkorea.

Asien har på samme måde som andre dele af verden fået et fornyet fokus på Arktis. Alle tre lande udarbejder arktiske strategier eller politikker, ligesom de økonomisk og politisk involverer sig i den arktiske region. På det udenrigspolitiske plan har de tre asiatiske lande fået ny status som observatører til Arktisk Råd, og indenfor det sidste år er alle tre lande blevet direkte involveret i udviklingen af Grønlands olie- og mineralpotentialer, ligesom særligt Japan og Kina udgør store vækstmarkeder for seafood-eksporten. De asiatiske lande er også i stigende grad blevet politiske samarbejds- og aftalepartnere. Samlet set betyder regionen langt mere for Grønland politisk og økonomisk nu, end den gjorde for bare 5 år siden. Det er derfor nu en prioritet at etablere Grønlands næste

Repræsentation i Beijing, Kina, i sidste halvdel af 2015.

Politiske relationer med Asien:

Japan, Kina og Sydkorea blev optaget som observatører til Arktisk Råd i maj 2013. Dette cementerer de tre ikke-arktiske landes interesser i den arktiske region, hovedsageligt inden for maritim transport, forskning i klima og miljø, samt adgang til naturressourcer.

Udenrigsdirektoratet vurderer, at Naalakkersuisut kan forsøge at forfølge sine interesser overfor Asien primært indenfor handel og handelsfremme, investering, forskning, kulturel udveksling samt turisme.

Politisk har Grønland etableret og reetableret sit forhold til de tre asiatiske lande med ministerbesøg indenfor de sidste år samt det kommende Formand for Naalakkersuisut besøg til Japan i december 2014. Således er der etableret politiske dialoger med hvert af de tre ovenstående lande, hvilket har udmøntet sig i en aftale om akademisk udveksling, en geologisamarbejdsaftale, samt en inter-institutionel geodata-samarbejdsaftale med Sydkorea, ligesom der er etableret en dialog om en handelsaftale. Med Kina er der taget de første skridt i en kommende dialog om en handelsaftale samt en geologi-samarbejdsaftale, ligesom der arbejdes på at etablere en dialog om en forskningsaftale. Med Japan forberedes lignende dialoger frem mod besøget i december 2014.

Fælles for de ovenstående dialoger er, at disse formidles via de danske ambassader i de respektive lande. Selvom disse gør et godt stykke arbejde – også for Grønland – så betyder afstandene mellem Grønland og Asien, at Grønland dels ikke kan opbygge nyttige relationer på samme måde som Danmark kan samt at processerne på denne vis anføres af Danmark og til dels udenfor Naalakkersuisuts kontrol. Dette er selvsagt ikke optimalt set i forhold til de asiatiske

landes væsentlighed ift. grønlandske interesser, men også danske og EU's interesser. Større grønlandsk kontrol med processerne i Asien vil bidrage til at mindske eventuel signalforvirring betragteligt. Således vil en permanent grønlandsk repræsentation i Beijing bidrage til en for Grønland langt mere kontrolleret dialog om samarbejde indenfor Grønlands til enhver tid eksisterende interesseområder.

Økonomiske relationer med Asien:

Asien udgør et vigtigt marked for Grønlands seafood-eksport og således udgør Japan det vigtigste marked udenfor EU. Kina tiltager i stigende grad en væsentlig rolle i seafood-eksporten, og for at understrege vækstpotentialet i Asien generelt for vores vigtigste erhverv, er det fx Royal Greenlands ambition at fordoble sin omsætning i Asien indenfor den kommende 3-5-års periode.

Asien er ligeledes et vigtigt marked for råstofinvesteringer, og særligt Kina udgør i denne henseende en vigtig samarbejdspartner. Dette understreges af indgåelse af tre aftaler mellem grønlandske efterforskningselskaber og kinesiske investorer/aftagere. Ligeledes er et japansk selskab involveret i to olieefterforskningslicenser i havet ud for Nordøstgrønland og et sydkoreansk selskab har indgået aftale med efterforskningselskabet Nuna Minerals A/S.

Asien er ligeledes et interessant rejsemarked. Således ankom i 2013 1.000 kinesiske turister til Grønland, og der arbejdes på at få antallet til at stige i de kommende sæsoner.

Asien er også det stærkeste pelsmarked i verden, hvorfor det vedvarende undersøges, om og under hvilke forhold sælskind kan afsættes i denne region, med større held end i Europa.

Alle ovenstående indsatsområder søges fremmet ved besøg fra ministre og erhvervsliv, samt møder på embedsmandsniveau.

7. Udenrigsdirektoratets Organisation

7.1. Overordnet struktur

Naalakkersuisut har med koalitionsaftalen besluttet at Grønlands udenrigspolitiske kompetence skal styrkes. I takt med at Udenrigsdirektoratet får flere opgaver, som afledt af at der i stigende grad føres en aktiv udenrigspolitik, og at der i stigende grad er kommet fokus på Grønland og Arktis i omverdenen er arbejdsbyrden væsentligt forøget. Det kommende arbejde med at forberede og forhandle frihandelsaftaler med nørølelande, samt åbningen af repræsentation i Washington D.C. vil yderligere øge arbejdsmængden for Udenrigsdirektoratet.

Der er et stort og voksende behov for at øge samhandel – og sikre investeringer til Grønland fra andre lande, særligt i Asien. I takt med, at den arktiske politiske dagsorden stiger og de asiatiske stormagters interesse i Grønland og regionen øges, er det en prioritet at fastholde og udvikle forholdet og kontakten til de asiatiske lande, således at interessen for Grønland også omsættes til konkrete økonomiske muligheder for Grønland. Dette gælder i helt særlig grad for Kina.

For at bekæmpe arbejdsløsheden er det nødvendigt at vi arbejder endnu mere målrettet med at sikre investeringer til Grønland (primært indenfor infrastruktur og råstofsektorerne) og eksport af grønlandske produkter (primært indenfor fiskerisektoren).

Med henblik på, at sikre en styrkelse af direktoratets opgaveløsning i forhold til handelsrelationer med asien bliver der i finanslov 2015 fremsat forslag om at der fra andet halvår af 2015 åbnes en repræsentation i Beijing - Kina, med én repræsentationschef. Åbningen af en Grønlandsk Repræsentation i Beijing i 2015 vil

bl.a. sikre at Naalakkersuisut fremover mere langsigtet kan arbejde for at opnå handels- og investeringsfordele med Kina. Særligt tiltrækning af kinesiske investeringer til Grønlands råstofsektor er en nødvendig prioritering, som vil blive tilgodeset med denne bevilling i årene fremover. Dette kan få stor betydning for at sikre finansiering af de første egentlige storskalaprojekter i Grønland.

Beslutning om åbningen af repræsentation i Beijing blev principielt truffet ved Inatsisartut FM 2012/24 om repræsentationer i udlandet, med baggrund i Udenrigspolitisk Strategi og Redegørelse af 2011, som blev præsenteret til Inatsisartut på EM 2011.

7.2. Grønlands Repræsentation i København

Grønlands Repræsentation i København varetager de opgaver for Naalakkersuisut og administrationen, der mest hensigtsmæssigt varetages i eller fra Danmark. Fællesudgifterne afholdes i henhold til en bevilling under Formandens Departement. Ressourceforbruget vedrørende faglig sagsbehandling for departementer/styrelser i Nuuk afholdes af de ansvarlige departementer/styrelser. Repræsentationens opgaver på udenrigsområdet vedrører især kontakt til det diplomatiske korps, herunder afholdelse af informationsmøder om Grønland. Endvidere varetager nogle af repræsentationens medarbejdere efter nærmere aftale sagsbehandlingsopgaver på udenrigsområdet.

7.3. Grønlands Repræsentation i Bruxelles

Se afsnit 4.6 ovenfor.

7.4. Grønlands Repræsentation i Washington

I forbindelse med Inatsisartut Efterårssamling 2013, blev det vedtaget at åbne en repræsentation i Washington, D.C. efter flere debatter ved tidligere samlinger. Den udpegede repræsentant for Grønland ankom til Washington, D.C. i begyndelsen af 2014 for, at igangsætte og etablere repræsentationen.

I takt med, at Grønland åbner sig mere op for omverdenen og den stigende interesse og betydning den arktiske dagsorden får i disse år, er det vigtigt at Grønland er repræsenteret i det nordamerikanske kontinent. Det er mærkbart, at den politiske og økonomiske interesse for Grønland og Arktis er stigende i USA de her tider, også på grund af det kommende amerikanske formandskab i Arktisk Råd 2015 – 2017. USA er stadig en stormagt som har direkte interesser geografisk såvel som geopolitisk i Arktis, og det er i Grønlands interesse, at fastholde og udvikle det gode forhold der eksisterer mellem vore to lande.

Først og fremmest er det dog en vigtig opgave, at promovere Grønland i en større sammenhæng med de muligheder Grønland nu er i gang med at udvikle. Derfor er det en vigtig del af arbejdet, at arbejde for at styrke de handelsmæssige, industrielle og økonomiske relationer mellem USA og Grønland. Der er allerede eksisterende relationer med USA, som danner basis for forholdet. Med åbningen af repræsentationen er der god basis for at udvide og styrke relationerne. Det har betydning, at interesserede amerikanske repræsentanter og virksomheder har mulighed for, at snakke direkte med den grønlandske repræsentant, som formidler oplysninger og

kontakter til relevante grønlandske institutioner og selskaber.

Det forventes, at den officielle åbning af repræsentationen sker i andet halvår af 2014. Ved skrivende stund er de fysiske rammer ved at blive ombygget på den danske ambassade. Åbningen af repræsentationen er sket i samarbejde med det danske udenrigsministerium, efter samme model som er tilfældet for repræsentationen i Bruxelles og efter gældende regler jfr. Selvstyrelovens paragraffer om grønlandske repræsentationer i udlandet.

Repræsentationen yder service overfor samtlige departementer i Selvstyret og det er planen, at den grønlandske repræsentant akkrediteres til Canada engang inden udgangen af 2014.

Del 2
Naalakkersuisuts internationale ressortarbejde

---

8. Departement for Miljø og Natur (APN)

Miljøafdelingen

8.1. Protection of the Arctic Marine Environment (PAME)

PAME er en arbejdsgruppe under Arktisk Råd, som arbejder for beskyttelse af det arktiske havmiljø. PAME beskæftiger sig med land- og havbaseret forurening af det arktiske havmiljø ved hjælp af langsigtede politiske målsætninger og styringsredskaber.

I 2013 har hovedområdet i PAME-arbejdet været opfølgning på anbefalingerne fra 'Arctic Marine Shipping Assessment 2009 Report, herunder 'Identification of Arctic marine areas of heightened ecological and cultural significance' (AMSA IIC anbefaling), 'Specially Designated marine Areas in the Arctic High Seas' (AMSA II D anbefaling) og 'Heavy Fuel Oil (HFO) in the Arctic'. Endvidere har Miljøafdelingen bidraget til 'Arctic marine Strategic Plan 2014-2024', der sigter mod at skabe en strategisk ramme for at beskytte marine og kystnære økosystemer og fremme en bæredygtig udvikling i Arktis.

I 2013 har Miljøafdelingen deltaget i aktiviteter i PAME-regi og har deltaget i et ud af to afholdte møder.

8.2. Det Europæiske Miljøagentur

Samarbejdsaftalen med det Europæiske Miljøagentur fra 2010 giver bl.a. mulighed for at Miljøafdelingen deltager som observatør i det europæiske Miljøinformations- og Observationsnetværk (Eionet), herunder muligheden for at deltage i møderne mellem de nationale kontaktpersoner (National Focal Points/NFP) tre gange årligt.

Miljøafdelingen har i 2013 deltaget i et af de tre årlige møder mellem de nationale kontaktpersoner.

Endvidere har Miljøafdelingen i 2013 samarbejdet med Det Europæiske Miljøagentur og Inerisaavik om udarbejdelse af undervisningsmateriale med fokus på affald. Formålet med disse informationsindsatser er at skabe en større miljøbevidsthed. Materialet er i 2013 blevet rundsendt til adskillige uddannelsesinstitutioner.

Natur-, Energi- og Klimaafdelingen

8.3. Klimakonventionen (UNFCCC)

Parterne under FN's Klimakonvention afholdt i november 2013 deres 19. partskonference (COP19), der resulterede vedtagelse af en køreplan frem mod vedtagelsen af en global klimaafgørelse for alle konventionens parter i 2015 med retlig effekt fra 2020. Set fra et grønlandsk perspektiv er det vigtigste element i køreplanen en opfordring til, at alle parter under konventionen i god tid inden december 2015 (COP21) identificerer deres nationalt fastsatte bidrag til at nå det fælles mål om at reducere udledningen af klimagasser inden for rammerne af en global klimaafgørelse.

Som konsekvens af denne beslutning vil Departementet for Miljø og Natur i begyndelsen af 2014 koordinere et udredningsarbejde for at afsøge Grønlands mulige deltagelse i en global klimaafgørelse med virkning fra 2020.

For så vidt angår Grønlands forpligtelser i perioden inden denne nye globale aftale kan træde i kraft, har Inatsisartut i 2013 besluttet, at

Grønland skal fritages for internationale reduktionsforpligtelser frem mod 2020. Dette meddeles officielt til UNFCCC i tilknytning til Danmarks ratificering af Kyotoprotokollens anden forpligtelsesperiode i første halvdel 2014.

Naalakkersuisoq for Miljø og Natur havde ikke mulighed for at deltage i partskonferencen pga. varetagelse af nationale sager, men Naalakkersuisut var repræsenteret på embedsmandsniveau som integreret medlem af Rigsfællesskabets delegation.

8.4. Kongeriget Danmarks Nationale Kommunikation til UNFCCC

Som en del af Grønlands forpligtelser under Klimakonventionen skal Grønland sammen med Rigsfællesskabets øvrige parter hvert fjerde år bidrage til en omfattende afrapportering, som i 2013/2014 affattedes i tillæg til den årlige indberetning af udledningsstatistikker.

Rapporten, *Kongeriget Danmarks Nationale Kommunikation til UNFCCC*, kan findes på Klimasekretariatets hjemmeside:

http://unfccc.int/national_reports/annex_i_natcom/submitted_natcom/items/7742.php

Bidraget, der redegør for Grønlands implementering af forpligtelser under Konventionen samt de nationale omstændigheder, der danner rammen for Grønlands energi- og klimapolitik, blev forelagt til evaluering af FN's ekspertevalueringshold (ERT) i februar 2014, og Grønland modtog ingen anmærkninger. Den næste nationale kommunikation skal afleveres i januar 2018.

8.5. Ministerdrøftelser af den første delrapport af Det Internationale Klimapanel (IPCC) 5. hovedrapport, Stockholm d. 27. september 2013.

Det internationale klimapanel udgiver med flere års mellemrum en hovedrapport om klimaforandringerne, og denne rapport anses som det vigtigste videnskabelige referenceværk inden for klimavidenskaben. Den seneste rapport er fra 2009, og den nyeste rapport, som er en femte af slagsen, lanceres i tre dele fra 2013 til 2014. Der er tale om en slags statusrapport for klimaets tilstand og menneskets påvirkning heraf.

Den svenske miljøminister var vært for Klimapanelets præsentation af første del af rapporten i Stockholm d. 27. september 2013, og ministeren havde i den sammenhæng inviteret sine nordiske ministerkolleger til at deltage i en drøftelse af rapportens konklusioner med chefen for IPCC, Rajendra Pachauri.

Daværende Naalakkersuisoq for Boliger, Miljø og Natur deltog i ministerdrøftelserne og den tilhørende paneldebat og støttede op om, at de nordiske lande de kommende år får udarbejdet populærvidenskabeligt formidlingsmateriale af IPCC's resultater på alle de nordiske sprog, inklusive grønlandsk.

8.6. Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF)

CAFF-arbejdsgruppen beskæftiger sig med beskyttelse af biodiversitet og økosystemer og bidrager til at sikre implementering af Konventionen om Biologisk Mangfoldighed (CBD). Grønland varetager Rigsfællesskabets interesser i CAFF og er således Head of Delegation til møderne. Samtidig afholder Grønland på vegne af Rigsfællesskabet det årlige bidrag til CAFF sekretariatet.

I maj 2013 godkendte Arktisk Råd ved Ministermødet en rapport om evaluering af

biodiversitet i Arktis "The Arctic Biodiversity Assessment" (ABA), der sammenfatter status og udviklingen for den arktiske natur. Det er første gang, at der er lavet en sådan analyse for det arktiske område, og det er således en vigtig milepæl for det arktiske samarbejde på naturområdet.

Nogle af verdens førende videnskabsfolk inden for arktisk biodiversitet samt oprindelige folks organisationer (mere end 253 personer fra 15 lande), har bidraget til rapportens tekst. Det har taget syv år at få rapporten færdig, og kostet mere end 20 mio. kr. at udarbejde den. Udover den store videnskabelige rapport er der udarbejdet en kort opsummering af rapporten samt en sammenfatning til politiske beslutningstagere med en række anbefalinger.

Grønland har indgået aktivt som co-lead i tilblivelsen af rapporten og varetog formandskabet for styregruppen i en periode (2009-2010). Miljøstyrelsen i Danmark har via Miljøstøtte til Arktis bidraget med op mod 5 mio. kr. til blandt andet finansiering af hovedforfatteren samt støtte til medforfattere fra Århus Universitet og Grønlands Naturinstitut.

Rapporten har dog ikke været meget i fokus i Grønland, dels grundet boykotten af Arktisk Råd i foråret 2013, dels fordi den endelige videnskabelige rapport først udkom trykt form i december 2013.

I januar 2014 benyttede Naalakkersuisoq for Miljø og Natur lejligheden til at afholde en reception på Grønlands Repræsentationen, hvor der var mulighed for at takke samarbejdspartner for deres bidrag til dette omfattende projekt. I forbindelse med kulturnatten i Nuuk, hvor Departementet for Miljø og Natur havde et arrangement, blev en film om ABA udarbejdet af CAFF fremvist.

Naalakkersuisoq for Miljø og Natur har endvidere skrevet en kronik om rapporten, givet en række

interviews omkring rapporten. Yderligere afholdtes pressemøde i marts 2014, med henblik på at informere pressen om rapporten og den videre opfølgingsproces i Grønland, herunder vigtigheden af at sikre, at materiale gøres tilgængeligt på grønlandsk og dansk.

Rapporten er et vigtigt bidrag til indsatsområder i naturforvaltningen fremover og bør diskuteres bredt. Der planlægges således et større arrangement i 2014, bl.a. dialogmøder med borgere og politikere.

Af andre initiativer under CAFF af stor relevans for Grønland bør fremhæves, at Grønland/Danmark sammen med USA i 2013 har overtaget formandsskabet for det store vigtige monitoringsprogram "the Circumpolar Biodiversity Monitoring Programme" (CBMP) under CAFF. Dette sker i erkendelsen af, at programmet ses som et vigtigt bidrag til, at Grønland kan markere vores monitoringsindsats internationalt, og samtidig sikre vore forskere indenfor natur, biodiversitet og klimændringer en god platform for samarbejde med vores nabolande om disse spørgsmål.

Grønland indgår i en række ekspertgrupper under CBMP, bl.a. deltager Grønlands Naturinstitut med en række eksperter. I 2014 varetager Grønland (Grønlands Naturinstitut) formandsskabet for den marine ekspertgruppe under CBMP.

8.7. Konventionen om biologisk mangfoldighed (CBD)

Biodiversitetskonventionen (CBD) er en af de væsentligste internationale aftaler på naturbeskyttelsesområdet. Konventionens formål er at bevare den biologiske mangfoldighed både på økosystem-, arts- og genetisk niveau.

Parterne under Biodiversitetskonventionen har sat proces i gang, der skal identificere økologisk og biologisk signifikante marine områder (EBSAs). Dette sker i erkendelsen af, at der er et stigende pres på den marine biodiversitet, og der derfor er behov for at oparbejde viden om, hvor de vigtigste biologiske og økologiske marine områder findes. Kun på denne måde er man i stand til at igangsætte beskyttelsesmæssige tiltag, såfremt dette findes nødvendigt og relevant.

En række workshops har været afholdt, blandt andet en nordatlantisk samt en om Arktis. Grønland/Danmark var repræsenteret på ekspertniveau ved den arktiske workshop i marts 2014, hvor områder grænsende op til Grønlands EEZ blandt andet blev drøftet.

Forud for den kommende partskonference (CBD COP12) i oktober 2014 skal alle lande udarbejde en afrapportering om status for implementeringen af konventionen. På denne baggrund laves en analyse af CBD sekretariatet, som skal drøftes på COP12. Grønland har i begyndelsen af 2014 udarbejdet en sådan afrapportering, som indgår som en selvstændig rapport under den danske afrapportering. Afrapporteringen skal ses som Grønlands bidrag til den globale evaluering af landenes implementering af CBD frem mod CBD COP12.

Et af de helt store emner på COP11 var drøftelserne om Konventionens artikel 8j om oprindelige folk. En særlig arbejdsgruppe herom er etableret, og arbejdsgruppen havde på deres forudgående arbejdsgruppemøder udarbejdet en

række anbefalinger til COP11. Specielt af interesse for Grønland er spørgsmålet om korrekt brug af terminologi, når der henvises til oprindelige folk. Der henvises i den forbindelse til UPR 2012. I forbindelse med den kommende CBD COP12 har Grønland meddelt Danmark, at man ønsker, at det allerede aftalte forhandlingsspor følges, således at der arbejdes hen imod en beslutning om ændring af terminologi under COP12.

Danmark har i 2014 ratificeret protokollen Nagoyaprotokollen om adgang til og udbyttedeling ved udnyttelse af genetiske ressourcer. Grønland skal i den kommende tid vurdere om Grønland også ønsker at tiltræde Nagoyaprotokollen.

På nationalt plan har Departementet for Miljø og Natur fortsat arbejdet med det såkaldte "netværksprojekt", som skal identificere vigtige biologiske naturområder i Grønland og på basis af dette danne grundlag for en "Strategi for beskyttede områder" i Grønland. Arbejdet munder i 2014 ud i en faglig rapport over de vigtigste biologiske områder i Grønland. Projektet er en direkte efterlevelse af forpligtelserne i regi af CBD.

8.8. Washingtonkonventionen (CITES)

Miljøafdelingen arbejder tæt sammen med Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug for at sikre Grønlands interesser i Rigsfælleskabets arbejde under Washingtonkonventionen, og at beslutninger, der tages i regi af CITES med direkte relevans for Grønland, tages på et saglig og velfunderet grundlag.

Der afrapporteres årligt til konventionen omkring eksport og import af CITES effekter. Grønland har i den forbindelse – og i tråd med konventionens retningslinjer - indsendt årsrapporten for 2012.

8.9. Konventionen om vådområder af international betydning (Ramsarkonventionen)

Ramsarkonventionen har til formål at sikre og beskytte vådområder af international betydning samt at sikre at en eventuel udnyttelse i området sker på et bæredygtigt grundlag.

I 2013-2014 har Grønland formandskabet for det nordisk-baltiske vådområdeinitiativ under Ramsarkonventionen (NorBalWet). I forbindelse med formandskabet var Grønland vært for

afholdelse af en nordisk-baltisk konference i Ilulissat om beskyttelse af vådområder og klimaforandringer ("Nordic Wetlands in a time of Climate Change: Mitigation, resilience and adaptation"). Daværende Naalakkersuisoq for Boliger, Natur og Miljø åbnede konferencen, der havde deltagelse af forvaltningsenheder fra de baltiske og nordiske lande samt repræsentation fra det internationale Ramsarsekretariat og sekretariatet fra Arktisk Råds arbejdsgruppe CAFF.

9. Departement for Finanser og Indenrigsanliggender (ANNN)

9.1. Udveksling af persondata mellem Grønland og EU-lande

Udveksling af personoplysninger med offentlige myndigheder i EU-lande, forudsætter at der tilvejebringes et hjemmelsgrundlag for hver overførsel, i form af en konkret aftale samt godkendelse af Registerforskrifter efter drøftelse med Datatilsynet. Digitaliseringsstyrelsen og lovfdelingen samarbejder om, at få Grønland anerkendt som et "sikkert tredje land". Denne anerkendelse vil betyde, at udveksling af personoplysninger i forbindelse med internationalt samarbejde med offentlige myndigheder i EU-lande kan foregå smidigt og umiddelbart. I dag overfører for eksempel Domstolene personfølsomme sagsakter ved fremsendelse af materialet i printet form.

9.2. Behandling af personoplysninger i Grønland

For tiden udgøres persondataretten i Grønland af registerlove fra 1978. Arbejdet med at revidere persondataretten i Grønland skal, udadtil, positionere Grønland inden for menneskerettighederne, og dermed skabe grundlaget for en anerkendelse som sikkert tredjeland. I samarbejde med lovfdelingen undersøger Digitaliseringsstyrelsen behovet for en regulering på persondataretsområdet og hvilken lovmoder der passer bedst til Grønland. I praksis betyder dette, at vi kan udnytte de teknologiske muligheder og samtidig sikre rammerne for privatlivsbeskyttelse uden at det offentlige pålægges unødige byrder.

9.3. Grønlands Erhvervs Register, GER

I Grønlandske Erhvervs Register, GER, registreres og vedligeholdes grønlandske virksomheders og selskabers data. GER blev udviklet i 1999 og er teknisk og som grunddata register utidssvarende. Myndigheder har administrative forhindringer i samarbejdet med udlandet, og selskaberne møder konkurrencemæssige og administrative udfordringer, når de vil ind på de udenlandske markeder.

Nye udenlandske virksomheder, som forventes at blive tiltrukket bl.a. ifm. storskala projekter i råstofsektoren skal kunne behandles efter gældende procedurer og med eksisterende selvbetjeningsløsninger.

Lovafdelingen samarbejder derfor med Digitaliseringsstyrelsen om at kortlægge hvorvidt CVR-registret med tilhørende lovgivning kan bringes til anvendelse i Grønland.

9.4. Øget samarbejde mellem Færøerne og Grønland

Naalakkersuisoq for Finanser og Indenrigsanliggender Vittus Qujaukitsoq havde i 2013 møde med den færøske ministerkollega, Minister for social- og kommunalanliggender Annika Olsen.

På mødet havde de en gensidig orientering om forhold i og udfordringer for henholdsvis det grønlandske og færøske samfund, særligt indenfor det kommunale område. Grønlands store udfordring med den store andel af arbejdskraft som står udenfor arbejdsmarkedet var et af de andre emner på mødet. Grønland og Færøerne har de samme udfordringer med hensyn til fraflytning af den yngre befolkning, og

det blev diskuteret hvordan denne udfordring kan bremses.

De mange sager af fælles interesse viste at der er behov for at styrke det gensidige samarbejde.

9.5. Samarbejde med Sydkorea indenfor kortlægning og geodata

Afdelingen for Landsplanlægning i Departementet for Boliger deltager aktivt i udviklingen af et samarbejde mellem Sydkorea, Danmark og Grønland om ny kortlægning og brug

af geodata. I dagene den 25.-28. marts 2014 afholdtes i Nuuk et 'Three Party Seminar' med deltagelse af delegationer fra Sydkorea, Danmark og Grønland. Formålet med seminaret var at afdække mulige samarbejdsprojekter mellem landene. Afdelingen deltager derudover – i det omfang det er muligt – i Arktisk SDI, som er en form for udvidet NunaGIS. Arktisk SDI står for *Arktisk Spatial Data Infrastructure*, dvs. arktisk geodata-infrastruktur. Deltagerne inkluderer lande som Grønland og Danmark, Island, Norge, Sverige, Finland, Rusland, Canada, og USA.

10. Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug (APNN)

10.1. North Atlantic Fisheries Ministers Conference – NAFMC

Tidligere Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug, deltog i North Atlantic Fisheries Ministers Conference (NAFMC) i Brønnøysund i Norge 23. – 25. juni, 2013. Ministermødets overordnede tema var bæredygtig føde fra havet, med fokus på udvikling af akvakultur.

Rusland orienterede om deres planer for udvikling af akvakultur og FAO's akvakultur underkomité. Canada fokuserede på globale trends i akvakulturen og muligheder for samarbejde internationalt. Norge orienterede om den norske akvakultur, herunder forvaltningspolitik og reguleringer. EU præsenterede deres perspektiv på bæredygtig udvikling af akvakulturen. Island fortalte om de miljømæssige aspekter i udvikling af akvakulturen. Færøerne fokuserede på genopbygning af bæredygtigheden i akvakulturerhvervet samt forholdet mellem vækst i lakseopdræt sektoren og den marine fødevarer tilgængelighed.

Naalakkersuisoq orienterede om, at der har været ganske få forsøg med fiskeopdræt i Grønland. Der har været forsøg med opdræt af ørred, tang og muslinger – alle mere eller mindre uden succes. Udgifterne er høje og logistikken svær. Klima, lokaliteter, miljø, is og lave temperaturer har været forhindrende faktorer i disse forsøg på opdræt kultur i Grønland. Naalakkersuisoq tilføjede, at det ikke kan udelukkes at klimaændringer kan øge muligheder for marine opdræt i Grønland og pointerede at lovgivningen er på plads og at initiativer meget vel kan komme fra erhvervet.

Naalakkersuisoq informerede om, at Grønland har som mål at have øget udnyttelse af

naturressourcer og lang større selvforsyning af egne råvarer, -både angående fangst af landdyr og marine pattedyr samt fisk og andre marine produkter.

Naalakkersuisoq fremhævede vigtigheden af at have en økosystembaseret forvaltning af alle levende ressourcer og en balanceret udnyttelse. Fødevarer sikkerhed er en vigtig global og lokal agenda, en øget produktion af lokalt produceret mad vil bidrage til at sikre bæredygtig udvikling og reducere import af udenlandske fødevarer.

Naalakkersuisoq afsluttede med at medgive at bæredygtig akvakultur og bæredygtig udnyttelse af ressourcerne i vores have, kan imødekomme det stigende behov for proteiner i verden. Positive markedsmuligheder kan lede til større interesse for at etablere opdræt af marine ressourcer – også i Grønland, og måske kan vi bruge vores marine pattedyr som foder til opdrætsfisk i andre lande.

De nordatlantiske fiskeriministre, Norge 2013, Canada. Randy Kamp, Færøerne: Jacob Vestergaard, Rusland: Andrey Krayniy, Norge: Lisbeth Berg-Hansen, Island: Sigurdur Ingi Jóhannsson, Grønland: Karl Lyberth (fra EU deltog Ernesto Peñas Lado, ikke med på billedet)

10.2. Northwest Atlantic Fisheries Organization – NAFO

NAFO er en mellemstatslig regional fiskeriforvaltningsorganisation som består af 12 medlemslande – eller såkaldt kontraherende parter. Disse er: Canada, Cuba, Danmark på vegne af Færøerne og Grønland (DFG), EU, Frankrig på vegne af St. Pierre et Miquelon, Island, Japan, Norge, Rusland, Sydkorea, Ukraine og USA.

Organisationens konventionsområde omfatter det Nordvestlige Atlanterhav, herunder havområdet mellem Grønland og Canada. NAFO's reguleringsområde omfatter farvandet udenfor kyststaternes 200 sømilegrænser ved Grønlands sydvestkyst, Canadas østkyst og USA's nordøstkyst. NAFO's forvaltningskompetence omfatter alle fiske- og skaldyrsarter indenfor NAFO reguleringsområdet med enkelte undtagelser som f.eks. laksen, der er reguleret af NASCO. NAFO skal ifølge konventionen medvirke til at sikre bevarelse og optimal udnyttelse af fiskeressourcerne. Desuden yder NAFO biologisk rådgivning til hele konventionsområdet, herunder til de grønlandske fiske- og skaldyrsbestande i Vestgrønland. Der afholdes årsmøde hvert år i september. Dette skete også i 2013 i Halifax, hvor departementet (APNN) og Grønlands fiskerilicenskontrol (GFLK) deltog.

Foruden den biologiske rådgivning, som Grønland modtager for hele Vestgrønland fra NAFO, har Grønland i kraft af medlemskabet også haft alternative fiskerimuligheder for den havgående rejeflåde uden for Grønlands 200 sømilegrænse, herunder NAFO forvaltningsområde 3L ved Grand Banks ud for Newfoundland. Reelt er der dog ikke noget fiskeri her for Grønlands vedkommende, da kvoten de sidste år har været stærkt nedadgående som følge af en vigende bestand. Det er som følge heraf nogle år siden, at Grønland selv fiskede rejer i området, da kvoten har været for lille til at drive et rentabelt fiskeri.

Naalakkersuisuts vigtigste forhandlingsmål de seneste år har været at opnå en omfordeling af rejekvoten i området, hvilket endnu ikke er lykkedes. Dette har – dog – primært været af hensyn til vores partner i DFG – Færøerne, som har været dem, der har fisket rejer i området også de seneste år. DFG har de i en del år nu fastsat en autonom kvote, hvilket således også skete i 2013. Dette sker ved først at protestere mod den fælles vedtagne fordeling. Herefter fastsættes en kvote. For 2013 blev fastsat en autonom kvote på 889 tons. Den af NAFO tildelte lød på 96 tons.

Det er dog fortsat vigtigt for Grønland at fastholde fiskerirettigheder, også hvor der kun er et teoretisk fiskeri, af hensyn til vores fremtidige position. Noget andet, som Grønland fremover bør have et vågent øje til, er fredningen af områder af hensyn til beskyttelse af sårbare maritime økosystemer. Der er nogle forskellige vegetationer, der benyttes som indikatorer, for områder hvor særlige hensyn eller en egentlig fredning bør overvejes – bl.a. såkaldte sea pens. Endnu er der ikke fredet nogen områder, som har fiskerimæssig betydning for Grønland. Men det er vigtigt at være opmærksom på udviklingen her. Dette var et emne, der også blev brugt nogen tid på til årsmødet i september 2013 i Halifax.

Som følge af den fiskeripolitiske udvikling siden 1979 (oprindelsesåret for den eksisterende NAFO konvention) med øgede internationale krav om bæredygtigt fiskeri, vedtog NAFO i 2007 en ændret konvention. De væsentligste ændringer vedrører en slankning af organisationen, opdatering af konventionens formåls- og kompetenceartikler samt en ny tvistbilæggelsesprocedure, som f.eks. kan anvendes i striden om fordeling af rejer i 3L. Før den ændrede konvention kan træde i kraft skal $\frac{3}{4}$ dele, det vil sige 8 lande, have ratificeret den. Status ved udgangen af 2013 er at Norge, Canada, Cuba og EU har tiltrådt konventionen.

Grønland tiltrådte konventionen i 2011. Færøerne skal først tiltræde den nye konvention, før at Danmark på vegne af Færøerne og Grønland kan tiltræde konventionen. Dette mangler de endnu at gøre

10.3. North East Atlantic Fisheries Commission – NEAFC

NEAFC er også en mellemstatslig regional fiskeriforvaltningsorganisation, som kan betragtes som en søsterorganisation til NAFO. Hvor NAFO dækker det nordvestlige Nordatlanten, dækker NEAFC det nordøstlige Nordatlanten.

Naalakkersuisut har navnlig interesse i fordeling og forvaltning af pelagisk rødfisk i Irmingerhavet. Grønland er en af de tre største aktører i fiskeriet i Nordøst Atlanten efter denne art, og er sammen med Færøerne og Island kyststat til bestanden. Herudover deltager de øvrige NEAFC parter Norge, EU og Rusland ligeledes i fiskeriet. Den nuværende tre-årige forvaltningsaftale om pelagisk rødfisk i Irmingerhavet udløber i 2015.

Grønland fisker også på andre delte bestande som sild og blåhvilling, dog i et begrænset omfang. Siden 2011 har Grønland også fisket makrel (i eget farvand), som er en delt bestand i NEAFC-området. Grønland har siden 2013 deltaget som observatør i forhold til forvaltningen af makrel.

NEAFC har de senere år intensiveret observation og melding af illegal, ureguleret og urapporteret (IUU) fiskeri i samarbejde med NAFO. Indsatsen og samarbejdet har været en succes, idet IUU-aktiviteter i 2011 stort set var ophørt i Nordatlanten. En afgørende faktor i denne henseende har været det nye havnekontrollsystem (Port State Control) fra 2007.

Grønland Fiskerilicenskontrol har også på fiskerikontrolsiden deltaget aktivt og konstruktivt i de internationale fora omkring fiskerikontrol og inspektion. Hvilket også indbefatter NACGF: North Atlantic Coast Guard Forum.

10.4. North Atlantic Salmon Conservation Organization (NASCO)

NASCO er en international fiskerierorganisation med syv medlemmer (Canada, Danmark for Færøerne og Grønland, EU, Island, Norge, Rusland, USA). Island trak sig fra NASCO med virkning fra den 31. december 2009 grundet finanskrisen. Konventionen omfatter laksebestandene i det nordlige Atlanterhav. Forvaltningen i NASCO består af Rådet og herunder tre regionale kommissioner: Den Nordøstatlantiske Kommission (EU, Danmark på vegne af Færøerne, Island, Norge og Rusland), den Nordamerikanske Kommission (Canada og USA) og den Vestgrønlandske Kommission (Canada, EU, USA og Danmark på vegne af Grønland og Færøerne).

De stadigt forværrede tilstande i laksenes hjemfloder i Nordamerika og Europa har medført, at der i de senere år ikke har været noget "overskud", der kunne udnyttes til et kommercielt fiskeri i Grønland, hvorfor den årlige laksekvote til indhandling i Grønland i perioden 2002-2011 blev fastsat til 0 tons. Som noget nyt fastsatte Naalakkersuisut i 2012 en kvote på 35 tons til indhandling til fabriksanlæg i Grønland, men ikke til eksport. Der har således udelukkende været tale om fiskeri efter laks til forsyning af det grønlandske hjemmemarked. Til illustration af problematikken vurderede ICES i 2008, at laksebestandene i de europæiske og amerikanske områder, der forsyner Vestgrønland med laks, var på et historisk lavt niveau. Den biologiske anbefaling for 2013 viste kun en ganske svag forbedring. Anbefalingen er således, at bestandene, der optræder ved Vestgrønland er under forvaltningsgrænsen, og at bestandene

lider af reduceret reproduktiv kapacitet.

10.5. EU-fiskeriprotokol

Grønland og EU underskrev den 2. juni 2006 en Fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol. I 2012 blev denne aftale fornyet og den tilhørende protokol genforhandlet. Den nye aftale er gældende i perioden 1. januar 2013 til 31. december 2015. Fornyelsen betyder at fiskeriaftalen ikke er blevet ændret, men at protokollen er blevet revideret på en række områder bl.a. angående gennemsigtighed, bæredygtighed og menneskerettigheder.

Fiskeripartnerskabsaftalen regulerer EU's fiskeri i grønlandsk farvand samt EU's betaling herfor. Betalingen er delt op i en fiskeribetaling, en rederbetaling og sektorstøtte til den grønlandske fiskerisektor fra EU, mod at Grønland stiller de aftalte fiskemængder til rådighed. Derudover findes der i aftalen en finansiell pulje til brug for eventuelt forøgede fiskerimængder, hvis der er mulighed for at stille yderligere kvoter til rådighed for EU end de mængder der er aftalt i protokollen.

Samarbejdet med EU i 2013 inden for rammerne af Fiskeripartnerskabsaftalen har været koncentreret om den fortsatte implementering af den nye protokol, herunder afrapportering i henhold til ordningen om sektorstøtte, samt allokering af fiskerikvoter til EU.

Det årligt Joint Committee møde, fandt sted i slutningen af november 2013 i Bruxelles, på Joint Committee mødet, blev man enige om fastsættelsen af de endelige fiskerikvoter der skal allokeres til EU for 2014 samt at fortsætte det hidtidige arbejde med sektorstøtten. Man valgte bl.a. at styrke samarbejdet ved at afholde 2 Joint Committee møder om året, hvilket betyder at man fra 2014 mødes både forår og efterår.

Hvilket betød at man i marts 2014 mødtes til Joint Committee møde i Reykjavik for at diskutere sektorpolitik og forsøgsfiskeri i grønlandsk farvand. EU valgte i den forbindelse at frasige sig deltagelse i den grønlandske forsøgsfiskeri efter makrel på trods af deltagelse de sidste 2 år. Man var meget tilfredse med dette først Joint Committee møde i foråret og man vil fortsætte med at behandle sektorstøtten til forårsmøderne.

I september 2014 påbegyndes en ny forhandlingsrunde om en ny Fiskeriprotokol med start pr. 1.1.2016.

10.6. Fiskeriaftale samt gennemførelse af Protokol for 2014 mellem Grønland og Rusland

Grønland og Rusland har siden 1992 haft en fiskeriaftale om gensidig adgang til hinandens fiskerizoner samt samarbejde om fiskeri og forskning. Aftalen har skabt mulighed for fiskerimuligheder i russisk zone for grønlandske fartøjer og vice versa. Aftalen skal ses i sammenhæng med aftalen mellem Norge og Grønland.

Det overordnede mål er, at Grønland opretholder teknologisk viden om fiskeri efter torsk. Grønland og Rusland har december 2013 i København gennemført forhandlinger om en fiskeriprotokol for 2014 i overensstemmelse med Fiskeriaftalen mellem Danmark/Grønland og Rusland den 7. marts 1992. Med hensyn til de opnåede resultater henvises der til Naalakkarsuisuts redegørelse til Inatsisartut om fastsættelse af TAC og kvoter for 2014. Aftalen med Rusland vurderes som meget tilfredsstillende, Grønland har bl.a. fået tilføjet en kvote på 500 tons rejer.

10.7. Fiskeriaftale samt gennemførelse af Protokol for 2014 mellem Grønland og Norge

Grønland og Norge har siden 1992 haft en fiskeriaftale om gensidig adgang til hinandens fiskerizoner samt samarbejde om fiskeri og forskning. Aftalen har skabt mulighed for fiskerimuligheder i norsk zone for grønlandske fartøjer samt samarbejde om forskning af fiskebestande ved Grønland. Aftalen skal ses i sammenhæng med aftalen mellem Grønland og Rusland. Det overordnede mål er, at Grønland opretholder teknologisk viden om fiskeri efter torsk, således, at Grønland står godt rustet, når et regulært torskefiskeri igen kan påbegyndes i Grønland.

Grønland og Norge har gennemført forhandlinger fra den 10.-11. december 2013 om en fiskeriprotokol for 2014 i København. Med hensyn til de opnåede resultater henvises der til Naalakkersuisuts redegørelse til Inatsisartut om fastsættelse af TAC og kvoter for 2014.

10.8. Fiskeriaftale samt Protokol for 2014 mellem Grønland og Færøerne

Grønland og Færøerne har siden 1997 haft en fiskeriaftale om gensidig adgang til hinandens fiskerizoner samt samarbejde om fiskeri. Aftalen har skabt mulighed for fiskerimuligheder i færøsk zone for grønlandske fartøjer. Aftalen opererer med relativt beskedne gensidige kvoter, men anses for vigtig på grund af de øvrige fiskerimæssige relationer Grønland har med Færøerne, først og fremmest i de store organisationer NAFO og NEAFC. Målsætningen i forbindelse med indgåelse af aftale for hvert år er, at der søges opnået det bedste mulige resultat med hensyn til fiskerimuligheder for grønlandske fartøjer.

I overensstemmelse med aftalen mødtes en færøsk og en grønlandsk delegation den 3.-4.

december 2013 og forhandlede de gensidige fiskerirettigheder for 2014. Med hensyn til de opnåede resultater henvises der til Naalakkersuisuts redegørelse til Inatsisartut om fastsættelse af TAC og kvoter for 2014. Aftalen har til tider været anvendt til at justere eventuelle uoverensstemmelser i andre sammenhænge.

10.9. Fælles Islandsk-Grønlandsk Fiskerikommission

Grønland og Island indgik i januar 2013 en aftale, der oprettede den fælles islandsk-grønlandske fiskerikommission. Dette samarbejde adskiller sig fra samarbejdet med eksempelvis Færøerne og Norge ved at være mere omfangsrigt. Island og Grønland deler adskillige bestande, eksempelvis hellefisk, lodde og dybhavsrødfisk, og Fiskerikommissionen er oprettet for at kunne opnå et tættere samarbejde og mere bæredygtig forvaltning af disse bestande. Derudover drøftes andre sager af fælles interesse, så som samarbejde i NAFO, NEAFC og andre fora, landingsmuligheder og i øvrigt muligheder for tættere samarbejde, der hvor der er i begge parter interesse.

Den grønlandske delegationsleder Emanuel Rosing og den islandske delegationsleder Jóhan Gudmundsson udveksler de underskrevne Agreed Records.

Der blev afholdt møde i den fælles Islandsk-grønlandske fiskerikommission i Reykjavik i marts

2014, hvor man diskuterede det fortsatte arbejde og de fælles bestand samt makrelfiskeriet. Næste møde er planlagt til januar 2015.

10.10. Aftale med Island og Norge om Loddebestanden i Farvandene mellem Grønland, Island og Norge (Jan Mayen)

Der har siden 1989 eksisteret en aftale mellem Grønland, Island og Norge (i kraft af Jan Mayen) om forvaltningen af den fælles loddebestand i dette område. Den nuværende udformning er resultatet af en genforhandling, der førte til en ny aftale i 1998. Loddefiskeriet er reguleret i en trepartsaftale, da lodden i Nordøstatlanten primært vandrer i Østgrønlands, Islands og i sjældne tilfælde i Jan Mayens farvande. Der opereres med meget store kvoter, der dog pr. tons er af relativt ringe værdi. Grønland overfører hvert år 70 % af den grønlandske kvoteandel til EU i henhold til EU-aftalen.

Forskere fra Island og Grønland har den opfattelse, at det er sandsynligt, at loddebestanden er flyttet vestover. Island, Grønland og Norge er i 2013 påbegyndt en proces med henblik på at opdatere aftalen.

10.11. Kyststatsmøde om arktisk højsøfiskeri

De fem arktiske kyststater, Canada, USA, Norge, Rusland og Kongeriget Danmark mødtes i Nuuk i dagene 24.-26. februar, for at fortsætte diskussioner om udvikling af en aftale for at forhindre ureguleret fiskeri i den arktiske højsø.

De fem kyststater blev ved Nuukmødet enige om at forvalte efter forsigtighedsprincippet i forhold til evt. nye fiskerier i den arktiske højsø, ved at indgå en aftale, før andre interessenter inviteres

til at tilslutte sig en fremtidig international bindende fiskeriaftale.

En sådan aftale skal indeholde følgende hovedpunkter:

- ◆ Kommercielt fiskeri i den arktiske højsø må udelukkende finde sted i overensstemmelse med en aftale der følger internationale moderne standarder,
- ◆ Fælles program for videnskabelige undersøgelser,
- ◆ Koordineret kontrol og overvågning,
- ◆ Al ikke-kommercielt fiskeri skal være baseret på videnskabelig rådgivning, og data herfra skal deles,
- ◆ Opfordring til andre stater om at tilslutte sig.

Der er, efter Nuukmødet, blevet udarbejdet en ministerdeklaration til underskrivelse af staternes udenrigsministre i juni måned.

Ministerdeklaration har til hensigt at vise det politiske lederskab og ansvar for den arktiske højsø mellem de fem arktiske kyststater. Underskrivelse af ministerdeklaration er dog, i skrivende stund, udskudt.

Der vil blive afholdt en 3. videnskabelig workshop inden udgangen af 2015. Der er endnu ikke meldt et værtsskab.

Canada er vært for det næste møde mellem kysstaterne på embedsmandsniveau. Dette vil finde sted i efteråret 2014 og Island, EU, Korea, Japan og Kina vil blive inviteret. På det kommende møde vil der indledes forhandlinger om den aftaletekst, der blev enighed om på Nuukmødet. Den forhandlede tekst mellem de 5 arktiske kyststater tilsammen med ministerdeklarationen, vil være et godt og stærkt

fundament for forhandlinger. Det forventes, at forhandlingerne kan tage flere år.

Målet er på sigt at indgå en international bindende aftale om fiskeri i den arktiske højsø.

10.12. North Atlantic Marine Mammal Commission – NAMMCO

Grønland er sammen med Norge, Island og Færøerne medlem af Den Nordatlantiske Havpattedyrskommission (NAMMCO). NAMMCO blev etableret i 1992 og arbejder for bevarelse, rationel forvaltning og studier af havpattedyr regionalt i Nordatlanten. Andre lande som Canada, Danmark, Rusland og Japan deltager som observatører i NAMMCO. Det 22. årsmøde fandt sted i Oslo i februar.

I NAMMCO arbejder Naalakkersuisut for en bæredygtig udnyttelse af alle havpattedyr, som Grønland enten udnytter alene eller deler med nabolandene. Derudover er det Naalakkersuisuts ønske at sikre den bedst tilgængelige biologiske rådgivning – udover rådgivningen fra fangererhvervet – i forbindelse med forvaltningen af havets ressourcer.

I 2013 arbejdede Naalakkersuisut på linje med de foregående år hen imod implementering af tidligere NAMMCO-rådgivning samt styrkelse af arbejdet for bæredygtig udnyttelse, der hvor der måtte være problemer. I den sammenhæng var der aktiv deltagelse og bidrag fra fangererhvervet således, at grundlaget for samarbejdet blev øget.

Retten til fangst og udnyttelse af havpattedyr har altid været et af de bærende principper i NAMMCO. Heri indgår også, at denne ret medfører en forpligtelse til, at fangsten foregår bæredygtigt og på en sådan måde, at den minimerer dyrenes lidelser. Fangstmetoder og mulige forbedringer af disse har derfor også haft en central placering i NAMMCO's hidtidige

arbejde. Dette er primært foregået i forskellige workshops arrangeret af NAMMCO's arbejdsgruppe om fangstmetoder.

I 2010 besluttede NAMMCO Rådet udarbejdelsen af en manual på fangstmetoder. Aflivning med penthrit granater er emnet for den første version. Manualen er stillet til rådighed på nationalsprog for alle medlemslande samt oversat til engelsk og tilgængelig på NAMMCO's hjemmeside. Den er den første omfattende manual for fangere, som detaljeret informerer om våben og ballistik trin for trin med et fokus på sikkerheden.

NAMMCO Rådet dannede forrige år en arbejdsgruppe, der skal se på mulighederne for at afholde en international begivenhed i 2015 "Konference om fødevarer sikkerhed og føde fra havpattedyr", hvor brugen af havpattedyrsprodukter vil blive undersøgt i forbindelse med den globale fødevarer sikkerhed.

Komité for Inspektion og Observation meddelte, at det havde afholdt et kursus for NAMMCO-observatører i marts 2013. Hensigten er at oparbejde et korps af kvalificerede observatører. For Grønlands vedkommende er 4 jagt- og fiskeribetjente kvalificeret, som betyder at disse kan deltage i kontrol og opsyn af havpattedyrfangster i NAMMCO medlemslande.

Næste årsmøde, vil finde sted i februar 2015 på Island

10.13. Den Internationale Hvalfangstkommission - IWC

Den Internationale Hvalfangstkommission (IWC) er en international organisation der i 2013 har 89 medlemslande fra hele verden, der skal sørge for den rette forvaltning af verdens storhvalbestande og herved muliggøre den fortsatte udvikling af hvalindustrien. Der har siden 1986 været et globalt moratorium. Grønland er medlem under Rigsfællesskabet.

Det er Kongeriget Danmark, der har underskrevet den aftale, som IWC baseres på. Dermed deltager Grønland som en del af den danske delegation i IWC møderne. Samarbejdet er formaliseret i Rigets IWC-gruppe, hvor også Færøernes Landsstyre er repræsenteret.

Naalakkersuisut støtter princippet om bæredygtig udnyttelse og arbejder for, at der på kort og langt sigt fortsat er mulighed for hvalfangst i Grønland. Naalakkersuisut frygter, at en fortsat underminering af princippet om bæredygtig udnyttelse med tiden vil kunne ødelægge Grønlands muligheder for at drive hvalfangst.

Forventninger til næste periodes indsats

IWC har som bekendt altid været skueplads for stærkt polariserede synspunkter vedrørende hvalfangst. Samtidig har der dog i organisationen de facto været enighed om, at oprindelige folk (ASW) i Alaska, Rusland, Grønland samt St. Vincent and the Grenadines skulle have lov til at drive en begrænset hvalfangst, hvis dette kunne ske på betrykkende vis, dvs. med respekt for, hvad den videnskabelige komité skønnede, at der kan fanges af de relevante bestande og dokumenteret behov for hvalkød.

På årsmødet i 2012 førte uoverensstemmelser vedrørende fortolkninger af konventionens regler og modargumenter som salg af hvalprodukter i restauranter i Grønland, beskyldning om utilstrækkelig data om kødkonversionsfaktor samt det grønlandske krav om kvote, der var sidestillet den videnskabelige anbefaling og hermed større end forrige kvoteblok til at flertal stemte nej til en grønlandsk kvote for kvoteblokken 2013.

Næste kommissionsmøde er i september 2014, som del af beslutning om at rykke møderækken til biennial møder. Dette vil atter være et kvoteår, da Grønland ved dette møde skal opnå kvoter for perioden 2015-18 samt forklare den nationalt satte kvote for perioden 2013-2014.

Det siddende Naalakkersuisut bekræftede i maj 2013 det tidligere Naalakkersuisuts beslutning om at fastsætte autonome kvoter for store hvaler i 2013 og 2014.

Den danske regering meddelte i juni 2013, at den havde besluttet at melde Kongeriget ud af IWC ved årets afslutning med effekt fra juni 2014, ifald der ikke findes en tilfredsstillende løsning på fangsten og kvotefastsættelsen. Selvstyret protesterede imod denne beslutning. Der har siden kørt en intensiv dialog mellem Rigsfællesskabet og andre IWC medlemmer for at sikre en forståelse af det grønlandske kvotebehov.

10.14. Convention on International Trade in Endangered Species - CITES

CITES liste I indeholder følgende kvoterede arter: finhval, grønlandshval, kaskelot og sildepisker/vågehval (Østgrønlandsk).

CITES liste II indeholder følgende kvoterede arter: hvidhval, narhval, marsvin, sildepisker/vågehval (Vestgrønlandsk) og isbjørn.

CITES liste III indeholder følgende kvoterede art: hvalros.

Isbjørne i CITES COP16

APNN deltog i den danske delegation til CITES COP16 (Washington-konventionen), afholdt i Bangkok, Thailand 3.- 14. marts 2013. Til konferencen var der 3 overordnede punkter af Grønlandsk interesse, især forslaget fra USA om oplystning af isbjørn til CITES' liste I.

Siden foråret 2012, hvor USA sendte en høring om deres intentioner om at stille et forslag til oplystning af isbjørn, har det været i kortene, at de i sidste ende ville stille forslaget. Grønland påpegede dengang i sit høringssvar, at der ikke var grundlag for dette ifølge de biologiske

kriterier sat af CITES og revideret ved de sidste to partskonferencer.

Kriterierne til opstilling på liste I foreskriver at:

- ◆ bestanden skal være gået mærkbart tilbage
- ◆ der skulle være en nedgang i størrelsen og kvaliteten på artens habitat
- ◆ eller der skulle være tegn på, at de to foregående kriterier ville være opfyldt i fremtiden

Isbjørn blev som bekendt ikke oplistet ved COP16. Ved Animals Committee's møde, april 2014, blev det vedtaget, at der udføres en *significant trade review* på isbjørn, som skal afkræfte eller bekræfte om udførsel af isbjørneprodukter og fangsten udgør fare for de enkelte bestande.

10.15. The International Union for Conservation of Nature - IUCN

The Internationale Union for Conservation of Nature (IUCN) er verdens ældste og største naturbeskyttelsesorganisation med det formål at bevare økologisk mangfoldighed og bæredygtig udnyttelse af naturen. Organisationens medlemmer udgøres af stater, statslige myndigheder samt interesseorganisationer (NGO'er). Grønland er medlem via Rigsfællesskabet. For øjeblikket er der 1.233 medlemmer af IUCN, heraf 84 stater, 121 regeringsrepræsentanter, 874 nationale NGO'er, 108 internationale NGO'er og 46 affilierede parter.

IUCN har udviklet Rødlistesystemet og udgiver de internationale Rødlister, der er en fortegnelse over truede plante- og dyrearter. Rødliste vurdere vil sige at foretage en vurdering af plante- og dyrearternes risiko for at uddø ved at henføre den pågældende art til en kategori ved

opfyldelse af et eller flere kvalitative og kvantitative kriterier.

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug (APNN) gav delbidrag til den sidste verdenskongres i oktober 2012 i Sydkorea, hvor Skov- og Naturstyrelsen deltog på vegne af Rigsfællesskabet. Af de emner der havde størst betydning for Grønland kan nævnes beskyttelse i Arktisk, oprindelige folks rettigheder og global opvarmnings betydning for Rødlistearter.

Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø og APNN har udgivet Grønlands Rødliste 2007 efter IUCN standarder i starten af 2008 og vil arbejde for en opdateret elektronisk udgave, som hurtigere kan ajourføres, når der kommer ny viden.

Næste generalforsamling sker i efteråret 2016.

10.16 Joint Commission on Narwhal and Beluga – JCNB

Fælleskommissionen om Hvid- og Narhvaler (JCNB) mellem Canada og Grønland fra 1989 hviler på en samarbejdsaftale (MOU) med Canada og Grønland som medlemmer og NAMMCO (Den Nordatlantiske Havpattedyrs Kommission) som observatør. JCNB afgiver biologisk og forvaltningsmæssig rådgivning omkring fællesbestande af hvid- og narhvaler i Baffin Bugt, medens NAMMCO kan give forvaltningsmæssig rådgivning ift. bestande i Davis Strædet og Østgrønland, som ikke findes i Canada, samt arbejde med forskning af hvid- og narhvaler ved Grønland.

Et mindre videnskabeligt møde blev afholdt i februar 2013 i København med fokus på kvoteallokering af fællesbestand mellem Canada og Grønland.

JCNB's seneste ordinære møde var i Iqaluit i august 2012. Rådgivning om kvoter på nar- og

hvidhval til Grønland for 2012-2015 er det samme som den tidligere rådgivning fra kvoteåret 2009-2012, da nye data ikke giver anledning til ændring. Der er tendenser for positiv udvikling, men ikke nok til at øge kvoteanbefalingen. Grønlandske kvoter har via den treårig forvaltningsplan for 2009-2012 efterlevet de biologiske og forvaltningsmæssige anbefalinger fra JCNB og agter at fortsætte dermed.

Fangere fra både Canada og Grønland havde en vigtig rolle under diskussionerne i kommissionen. Kommissionen anerkender fortsat værdien og vigtigheden af den øgede anvendelse af brugernes viden gennem samarbejde med lokale fangere med henblik på at udfylde det videnskabelige grundlag for vildtforvaltningen.

Grønland indledte en dialog med Nunavut / Canada om behandling af dele af spørgsmålene vedr. hvid- og narhvaler i NAMMCO-regi og udtrykte den stående invitation til Canada om at blive medlem i NAMMCO.

Ingen af medlemslandene havde på dette tidspunkt en negativ bæredygtighedserklæring på deres hvalbestand grundet manglende viden om enkeltbestande.

Naalakkersuisut vil fortsætte arbejdet med henblik på implementering af tidligere rådgivning samt at opnå en bæredygtig udnyttelse. I den sammenhæng forventes der en aktiv deltagelse og bidrag fra fangererhvervet således, at grundlaget for samarbejdet kan øges.

Næste møde afholdes i Grønland i 2015.

10.17 Oslo-konventionen

Danmark har på vegne af Grønland tiltrådt den såkaldte Oslo-Konvention, The International "Agreement on the Conservation of Polar Bears and their Habitat" fra 1973, hvis primære formål er at der skal samarbejdes mellem staterne der

har fællesbestande af isbjørne, om forskning og beskyttelse af isbjørne. Ved indførelsen af Grønlands Hjemmestyre i 1979 og ved overtagelsen af forvaltningen af levende ressourcer i 1985, overtog Grønland det fulde ansvar for beskyttelse og forvaltning af isbjørnebestande ved Grønland, inklusiv det internationale, regionale og bilaterale samarbejder med andre isbjørne kyststater. Dette samarbejde foregår primært i dag gennem IUCN's isbjørnespecialistgruppe (PBSG) og dialogmøder for isbjørnelandene. PBSG afholder møder ca. hvert 3. år. På grund af stigende pres om beskyttelse og fredning af isbjørn er opgaverne i PBSG også stigende. Derfor overvejes indførelse af møder hver andet år. PBSG er ved at konsolidere sig som rådgivende organ for kyststaterne, som genoptog dialogmøderne i 2007.

Grønland deltager aktivt i kyststatsmøderne og samarbejdet via sine repræsentanter der udpeges. I traktaten opfordres der til indgåelse af samarbejdsaftaler mellem lande, som har fælles isbjørnebestande.

Formålet er, at lande med isbjørnebestande samarbejder om forskning og beskyttelse af isbjørne. Der findes ikke et etableret sekretariat. Traktatens forpligtelser gennemføres nationalt og koordineres mellem de lande hvor der er fælles isbjørnebestande.

Isbjørnestaterne mødtes i Moskva, Rusland i december 2013 i henhold til konventionen, hvor staterne mødes hvert andet år. Mødet var dels en genbekræftelse af forpligtelser i forhold til aftalen, samtidigt med at man gjorde status for arbejdet på en fælles forvaltnings- og strategiplan for isbjørne – *Circumpolar action plan on polar bears*. Planen forventes vedtaget ved det næste møde mellem kyststaterne i 2015, der afholdes i Ilulissat.

10.18 Joint Commission on Polar Bear - JCPB

I oktober 2009 indgik Grønland, Canada / Nunavut en samarbejdsaftale (MoU) om en fremtidig fælles forvaltning og forskning vedr. fællesbestande af isbjørne i Kane Bassin og Baffin Bugten. Bestanden i Davis Strædet er indtil videre udeladt fra dette samarbejde, da bestandssammensætningen ikke kendes 100 %.

Der er blevet afholdt 2 kommissionsmøder, senest i 2010, og næste forventes først at ske efter den kommende biologiske rådgivning om de fælles bestande mellem Grønland og Canada. Undersøgelserne er i den sidste fase, hvor Kane Bassin-bestanden er den sidste, hvor der mangler de sidste tællinger.

Efter modtagelsen af den nye rådgivning mødes fælleskommissionen til vedtagelse af den maksimale fangstkvote pr. år.

Forventninger til næste periodes indsats

Der forventes genopstart af arbejdet i de øvrige arbejdsgrupper under kommissionen, der har med forvaltning og brugerviden at gøre. Disse afventer nye biologiske data for at genoptage arbejdet som blev stillet i bero i 2010, da man fandt den seneste biologiske rådgivning at være baseret på forældede data. Grupperne vil arbejde med forslag til fordelingsnøgler af kvoter mellem Grønland og Nunavut, ligesom brugerviden og dennes anvendelse fremover forventes struktureret.

11. Departement for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked (IASN) inkl. Råstofsstyrelsen (MLSA)

Når det drejer sig om at fremme Grønlands erhvervsliv i udlandet – og fremme udlandets interesse i at investere i vores land, fokuserer Departementet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked på følgende:

- ◆ Råstof- og storskalaprojekter, herunder at tiltrække flere investorer bl.a. ved deltagelse i store råstofmesser
- ◆ Turisme
- ◆ Is og vand
- ◆ Infrastruktur
- ◆ Events i udlandet, herunder eksportfremstød
- ◆ Deltagelse i vestnordiske organisationer for samarbejde med fokus på udvikling af erhverv.

Fokuseringen på de grønlandske mineraler har ført til en øget udenlandsk interesse for Grønland og råstofmyndigheden deltager løbende i møder med udenlandske ambassadører og interessenter. Interessen for de grønlandske mineraler understøttes af en vedholdende markedsføring på området, hvor bl.a. markederne i Canada, Australien og Kina er blevet centrale fokusområder. Ansvaret for markedsføringen af det grønlandske råstofpotentiale ligger i Departementet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked.

I 2013 deltog Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer på en stor, international mineralmesse i Kina, og i forbindelse hermed var der en Grønlandsdag for særligt indbudte selskaber og interessenter. Derudover, blev der løbende afholdt møder med udenlandske interessenter. Den udenlandske interesse drejede sig om mulige samarbejdsflader mellem erhvervslivet i de pågældende lande og Grønland.

11.1. Udvikling på råstofområdet

Råstofområdet i Grønland er i vækst og udviklingen indenfor aktiviteter og tildeling af tilladelser er vedholdende. En håndfuld mineralprojekter er efterhånden meget fremskredne med stort potentiale for at blive realiseret. I oktober 2013 blev London Mining tildelt en udnyttelsestilladelse til jernprojektet ved Isukasia. Ved mineralmessen PDAC i Toronto i marts 2014 blev True North Gems tildelt en udnyttelsestilladelse til rubin/safir-projektet ved Fiskeræset. Eudialyt og sjældne jordartsprojektet ved Killavaat Alannuat har været igennem offentlige høringer og der er sendt et forslag til en udnyttelsestilladelse til selskabet. Der er forventning om at selskaberne bag zink/bly-projektet ved Citronen Fjord i Nordgrønland,, sjældne jordarts- og uranprojektet ved Kuannersuit (Kvanefjeld) i Sydgrønland samt anorthosit-projektet ved Kangerlussuaq (White Mountain) indleverer en ansøgning om udnyttelse i løbet af 2014/2015.

På kulbrinteområdet har Grønland ligeledes oplevet en vækst over de seneste 10 år. Hvor der i 2002 var meddelt 0 tilladelser med eneret til efterforskning/udnyttelse er der ved starten af 2014 meddelt 22 eneretstilladelser. Udviklingen skyldes bl.a. en række succesfulde udbudsrunder og en virkningsfuld Åben Dør-politik. I 2013 blev en succesfuld udbudsrunde i Grønlandshavet ud for Nordøstgrønland afsluttet.

Der blev foretaget efterforskningsboringer for første gang i 10 år i 2010 og igen i 2011. Under boringerne fandt olieselskabet et aktivt kulbrintesystem, men ikke olie/gas i tilstrækkelige mængder til at udvikle et produktionsfelt. Der forventes ingen efterforskningsboringer i 2014, men rettighedshaverne har planlagt andre

eftersøgningsaktiviteter, der skal hjælpe med at afdække potentialerne for olie og gas i den grønlandske undergrund.

Selskabernes betydelige finansielle investeringer i afdækningen af den grønlandske undergrund er en god indikator for troen på det grønlandske potentiale.

11.2. Multilaterale aktiviteter

Råstofstyrelsen tager del i den vidensdeling og erfaringsudveksling, der finder sted inden for rammerne af Arktisk Råd. Der opnås således dels viden om andre landes regler og praksisser, som kan bidrage til et vedvarende tjek af, at Grønland lever op til bedste internationale praksis. Vidensdelingen går dog også den anden vej, idet vi søger at bidrage til at udvikle og forhøje standarderne for olie- og gasaktiviteter i Arktis. Hermed søger vi at sikre, at alle lande i Arktis har samme høje standarder for sikkerhed, sundhed og miljø, hvilket også vil medføre, at Grønland kan bevare sin konkurrencedygtighed på råstofområdet uden at gå på kompromis med disse essentielle hensyn.

Endvidere har der igennem en årrække været deltagelse i arbejdsgruppen PAME (Protection of the Arctic Marine Environment) under Arktisk Råd, som vedrører beskyttelse af havmiljøet i forbindelse med menneskelige aktiviteter. Inden for de seneste år har Råstofstyrelsen også engageret sig i arbejdsgruppen EPPR (Emergency Prevention, Preparedness and Response) som omhandler forebyggelse, beredskab og bekæmpelse af miljømæssige katastrofer i Arktis.

I løbet af 2011-2013 har Råstofstyrelsen deltaget som Grønlands Selvstyres repræsentant i den oliespilds-beredskabs-Task Force, der blev nedsat på Arktisk Råds ministermøde i Nuuk 2011. Task Forcen har i løbet af 2011-2013 forhandlet om muligheden for at indgå en international

samarbejdsaftale mellem de arktiske lande om samarbejde inden for oliespildsberedskab- og bekæmpelse. Da samarbejdsaftalen vedrører oliespild fra såvel råstofaktiviteter som øvrige aktiviteter (f.eks. skibsfart), og således omhandler både hjemtagne og ikke-hjemtagne ressourceområder (havmiljø-forurening uden for 3 sømil), indgår Råstofstyrelsen i Kongerigetets fælles delegation sammen med det danske Forsvarsministerium.

EITI

Extractive Industries Transparency Initiative (EITI) er en organisation som arbejder for mere åbenhed og transparens i forhold til bl.a. government take i råstofproducerende lande. Grønland har været støttende medlem siden 2011. I 2013 besluttede Inatsisartut at få afdækket forskellige forhold vedrørende EITI, herunder juridiske og ressourcemæssige problemstillinger, ved en eventuel nærmere tilknytning til EITI. Drøftelser med den danske stat forventes at foregå i samarbejde med Erhvervs- og Vækstministeriet. Senere forventes drøftelser med EITI Sekretariatet med henblik på en afklaring af Grønlands eventuelle fremtidige rolle.

AEC

Arctic Economic Council (AEC) er et nyoprettet forum under Arktisk Råd, hvor fokus er på at skabe erhvervsudvikling i Arktis. Grønland sammen med Færøerne og Erhvervs- og Vækstministeriet deltaget i møder forud for oprettelsen af forummet. Det er hensigten, at AEC skal bestå af repræsentanter fra erhvervslivet udpeget af medlemsstaterne i Arktisk Råd. Der vil i 2014 være en dialog mellem Departementet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked og det grønlandske erhvervsliv om, hvem der skal repræsentere Grønland i AEC.

11.3. Bilaterale aktiviteter

Der er indgået bilaterale aftaler på forvaltningsniveau med Norge (Oljedirektoratet) og Canada (National Energy Board). Endvidere har Råstofmyndighederne erfaringsudvekslingsmøder med de amerikanske forvaltningsmyndigheder på råstofområdet (Bureau of Safety and Environmental Enforcement, BSEE og Bureau of Ocean Energy Management, BOEM). I september 2012 blev der indgået en samarbejdsaftale (MoU) med Sydkorea omkring råstofrelaterede områder og i

løbet af 2014 vil der blive arbejdet på en lignende samarbejdsaftale med Kina.

Der er desuden tilbage i 2012 indgået et Letter of Intent mellem Naalakkersuisut og EU Kommissæren for Erhvervsliv og Iværksætteri, og senest har Generaldirektoratet for Erhvervsliv og Iværksætteri bestilt en rapport omkring mulige samarbejdsområder, ligesom der i løbet af 2014 planlægges 2 workshops til belysning heraf.

12. Departement for Sundhed og Infrastruktur (PAN)

12.1. Den Amerikanske Ambassade i Danmark

Departementet fik besøg af den amerikanske forskningsattaché Susan Delja d. 26. februar. Naalakkersuisoq Steen Lyngé, embedsmænd samt ledelsen fra Styrelsen for Sundhed og Forebyggelse deltog i mødet. Her blev det Grønlandske sundhedsvæsens brug af telemedicin (Pipaluk) præsenteret og yderligere udvikling og brug af sundhedsteknologi blev diskuteret.

Som sidste år var også Departementets samarbejde med amerikanerne om sundhedsbetjeningen i Qaanaaq på tale. Der arbejdes fortsat på, at få dette samarbejde formaliseres.

12.2. Licensaftale med EU

Som en del af Strategi for Forebyggelse af Rygning 2012-2013 underskrev Departementet en licensaftale med EU om brug af billedmateriale til advarsler på tobaksvarer. Med den aftale fik Grønland adgang til udvalgte billeder i EU's materiale, så der i fremtiden ville være mulighed for at indføre regler om kombinerede advarsler (ord og billeder) på tobaksvarer. Det forventes at bekendtgørelsen træder i kraft ultimo året.

12.3. EU støttet projekt – MasterMind

Projekt MasterMind skal levere praktisk erfaring med udrulning af videobaseret og webbaseret psykiatrydelser til depressive patienter på storskala.

Projektet startede formelt den 1. marts 2014 og er nu i en afklaringsfase. I de næste måneder skal der formuleres et grønlandsk

bidrag til projektet. Grønland er langt fremme, da vi allerede har et eksisterende telepsykiatrisk tilbud, dog ikke under projekt MasterMind. Desuden ligger projektets formål tæt op af hvad Grønland allerede gør i dag og understøtter det arbejde, som psykiatrien allerede er i gang med i forhold til den Telepsykiatriske strategi fra 2012. Projektet er udpræget kyst-orienteret. De første patienter forventes indrullet i MasterMind ultimo 14, primo 15.

12.4. Internationalt samarbejde om rekruttering – Projekt Recruit and Retain

I 2011 indgik Styrelsen for Sundhed og Forebyggelse i EU projektet Recruit and Retain. Projektet er udgået af EU's Northern Periphery Program. Et program der støtter de nordligst beliggende områder i EU. Selve projektet er et internationalt samarbejde i mellem hospitaler og sundhedsudbydere i tyndt befolkede områder. I samarbejdet indgår der deltagere fra Irland, Skotland, Island, Norge, Sverige og Grønland.

Projektets formål er at undersøge de gældende forhold for rekruttering og fastholdelse af sundhedsfagligt personale i disse områder. Undersøgelsen er gennemført og resultatet kan læses via dette link: <http://www.recruitandretain.eu/general-information/useful-documents/questionnaire-results/>

Grønland har udviklet og testet tre produkter. En rotationsordning, rekrutteringskonsulent og rekrutteringskampagne.

Over 20 individuelle annoncer og to film er produceret: kan ses på www.gjob.dk.

Projektets resultater og information bliver i nærmeste fremtid offentliggjort på www.recruitandretain.eu.

12.5. Øvrige aktiviteter

Den 4. september var Naalakkersuisoq Steen Lyngø vært ved et arrangement for indsættelse af den Britiske Konsul.

Mange af de internationale aktiviteter på sundhedsområdet forgår derud over primært på embedsmandsniveau og blandt fagfolk. Der arbejdes bl.a. med e-helse, patientsikkerhed, monitorering, beredskab, forebyggelse og sundhedsfremme.

Endvidere arbejdes der løbende på at udvikle samarbejdsrelationer med nabolande i Arktis og Norden. Departementet deltager bl.a. i arbejdet med at genoptage samarbejdet med Nunavut, hvor særligt Mental Health og

Mental wellness er et område med stor relevans for begge lande.

Departementet for Sundhed og Infrastruktur bidrager desuden løbende til Rigsfællesskabets Arktiske Strategi. Her er der fokus på at fremme sundhed og social bæredygtighed. Yderligere er infrastruktur et centralt element i udviklingen af det grønlandske samfund, hvorfor der er fokus på at understøtte den generelle udvikling med tilstrækkelig infrastruktur.

12.6. Polarkoden

International Maritime Organization arbejder på et samlet regelsæt for sejlads i Arktis og Antarktis – den såkaldte Polarkode.

Søfartsstyrelsen repræsenterer Grønland i forhandlinger om Polarkoden. Selvstyret imødeser en betryggelse af sejladsen i farvandene omkring Grønland. De nye reguleringer og implementeringen af disse skal ske under hensyntagen til, at der sikres en fornuftig balancegang mellem sejladssikkerhed og erhvervsudvikling.

13. Landslægeembedet

13.1 15th International Congress on Circumpolar Health (ICCH15)

Landslægeembedet deltog med tre medarbejdere den store internationale sundhedskongres ICCH15 i Fairbanks, Alaska den 5.-10. august 2012. Landslægeembedet havde to indlæg inden for emnet tuberkulose. 13.2 Expert Forum on Tuberculosis in Nunavut

Landslægeembedet deltog i januar 2013, inviteret af sundhedsministeren i Nunavut, i et ekspertforum omhandlende tuberkulose med henblik på at drøfte og komme med anbefalinger til Tuberkulose-strategien i Nunavut.

13.2 Tuberkulose-overvågning I ICS (International Circumpolar Surveillance)

I april 2013 underskrev Landslægeembedet en aftale med de øvrige arktiske lande om fælles dataindsamling og overvågning af tuberkulose.

Styring af projektet samt data-administrationen varetages af Health Canada.

13.3 Øvrige aktiviteter

Landslægeembedet har i øvrigt deltaget i følgende internationale aktiviteter:

- ICS-arbejdsgrupper (International Circumpolar Surveillance)
- 15th Internationale Congress on Infectious Diseases
- Nordisk Vaccinemøde
- 43th Union World Conference on TB and Lung Health
- 23th European Congress of Clinical Microbiology and Infectious Diseases.

14. Departement for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling (IIKNN)

Kultur

14.1 OL

Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling deltog som officiel repræsentant for Naalakkersuisut i vinter OL i Sochi, Rusland.

Naalakkersuisoq fik i forbindelse med deltagelsen lejlighed til at mødes med Kronprins Frederik, som deltog i Sochi i egenskab af sit medlemskab af den internationale olympiske komite (IOC). Det blev også til et møde med et andet IOC-medlem, nemlig, Poul Erik Høyer, der også er formand for det Internationale badmintonforbund.

Naalakkersuisoq fik herigennem et indblik i arbejdet i IOC og fik nogle ideer til, hvor Naalakkersuisut i samarbejde med Grønlands Idrætsforbund kan finde midler til det fremtidige talentudviklingsarbejde.

Det blev også til møde med formand for Danmarks Idræts Forbund og formand for den danske OL komite Niels Nygaard om fremtidigt samarbejde mellem dansk og grønlandsk idræt, og der blev i den forbindelse udvekslet ideer til markering af grønlandsk deltagelse ved fremtidige OL.

14.2 AWG

Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling deltog som repræsentant for Naalakkersuisut ved Arctic Winter Games (AWG) i Fairbanks, Alaska i marts 2014. I forbindelse hermed blev værtskabet for AWG 2016 officielt overdraget til Grønland.

Der blev forud for den officielle overtagelse afholdt en reception, hvor borgmesteren for

Kommuneqarfik Sermersoq sammen med Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling i fællesskab varetog værtskabet. I forbindelse hermed med planerne og visionen for AWG 2016 præsenteret. Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling udtalte, at det primære formål med AWG er idrætten, kulturen og de unges møde med hinanden på tværs af vore lande i Arktis, men at AWG derudover også er en unik mulighed for at brande Grønland og vise, at vi sammen kan løfte store projekter.

Uddannelse og Forskning

14.3 Besøg på University of Fairbanks, Alaska

I forbindelse med Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestillings deltagelse som repræsentant for Naalakkersuisut i AWG afholdtes der et møde mellem naalakkersuisoq og Rektor for University of Alaska, Fairbanks (UAF), omkring fremtidige samarbejdsmuligheder. Det primære formål med besøget var at undersøge, om universitetet ville være interesseret i en fornyelse af en tidligere indgået aftale. Det blev aftalt, at arbejde på et fremtidigt samarbejde, som skal resultere i en aftale mellem UAF og Ilisimatusarfik om lærer- og studenterudveksling, herunder om udveksling af undervisere fra UAF, som er specialiserede i at undervise i engelsk som fremmedsprog og om en aftale mellem UAF og Selvstyret, som vil medføre, at et begrænset antal grønlandske studerende vil kunne tage et helt uddannelsesforløb ved UAF. Derudover vil denne aftale kunne indeholde videndeling omkring sprog.

14.4 Officielt besøg på Færøerne

Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling besøgte Færøerne i forlængelse af deltagelsen i Nordisk Råds Session i Oslo. Vært ved besøget var ministerkollega Bjørn Kalsø, Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Under besøget drøftedes bl.a. emner som sprogpolitik og inklusion i folkeskolen.

Under opholdet besøgte Naalakkersuisoq en folkeskole samt søfartsuddannelserne i Torshavn og i Klaksvik. Naalakkersuisoq tilkendegav, at han

vil sørge for, at der bliver skabt kontakt mellem skolerne på Færøerne og Grønlands Center for Maritime Uddannelser med henblik på fremtidigt samarbejde, herunder eksempelvis om sikkerhedskurser, hvor Sjó nám, Skipperskolen, i Klaksvik har avanceret udstyr til afholdelse af den type lovpligtige kurser.

14.5 Joint Committee

Departementet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling er præsenteret i samtlige faste arbejdsgrupper samt i gruppen vedrørende kulturel udveksling.